

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

CASTRO NEW YORK'E

Castro lėktuvas Sovietų gamybos, nusileido Kennedy aerodrome, tuojau po vidur - nakčio spalio 11 d. Jis yra saugojamas žvalgybos, sa - gybos ir policijos, apie 2.000 vyrų. Jo kalba Jungti - nės Tautos truko apie 2 valandas. Joje jis kritikavo Vakarų politiką ir gyvenimo būdą, ginklavinimą ir kar - tinius maneirus, ne per pusę šio neušimenant, kad Kuba stūmėta savo karinius dal - nius ir diktuoja Sovietų, dalyvauja karo veiksmuose. Taip pat "pamiršo" diktuo - ti, kad Sovietų kariniai dal - niai įstaitę Kuboje.

Jo kalba blyktojo JAV už - kabintams. Jis kaltino vi - sas valstybes, kurios "išna - doja vargšus" ir įspėja, kad tai gali sukelti apokalipsę. Jis įtikinėjo, kad atvyko kalbėti apie taiką ir visų žmonių ko - operavimą, apie būtinumą taiklingai ir protiningai susi - tvarkyti dėl esamos netesy - bės ir nelygybės. Pažengus - tus kraštus jis ragino bū - ti daug dosnesniais atsi - stebėjimais. Jis taip pat pareiškė, kad P. Amerika yra daug kentėjusi nuo JAV ag - resijos ir kad Havanos 95 asmenų susirinkimas pas - merkė svetimų karinių ba - zų buvimą apylinkėse, iš - kaitant Puerto Rico. Taip pat pasmerkė JAV blokadą Kubai. / Vist žino, kodėl ji buvo vykdoma... Tik Castro į tai dėmesio nekreipė iki dabar, kai įkliuvo į Maskvos planų vykdymą/.

Didžiulį prietarimą plo - jimas iš nesustingusiųjų kraštų Castro susilaukė, pa - smerkęs JAV už taikos pro - cedūras Vtd. Rytuose, saky - damas, kad Palestiniteitai tur - ti teisę į savo tėvities ir kad jų traktavimas yra "gy - vi simboliai baistaus mūsų eros susikaltimo".

"Uždaryk savo burną ir at - tidaryk kalėjimus" - skelbė vienas iš demonstratorių plakatų, kuriuos nešė kelių tūkstančių kubiečių egzilių. Prte jų buvo prisidėję ir ap - ple 500 afganistanečių. Castro sesuo Juanita, gyve - nanti Miami egzilyje, dalyva - vo pirmose demonstracijose et - lėse. Minta šaukė, degino iš - kamšas, važnuojančias Castro, kartodami "Cuba si - Russa no", arba "Šalta komu - nizmas!"

Tačiau, kaip Castro tes - tingai priminė, nežūrint jo režimo: P. Amerikos gyve - tojai padeda sukrauti dide - lius turtus privatiems inves - tatoriams ir jų įmonėms, o jiems atiduodama nepropor - cingai menka dalis... Ir lat - kas pabusti.

RYAN DIREA TYLČIAI, BET EFEKTINGAI

Užpraetą šeštadienį Claude Ryan lankė portu - galų visuomenėje. Nors jo kalbėjimo būdas ir maneros nėra spalvoti, tačiau cha - rakteringi veido bruožai, primenantys sąžiningą žem - drbį ir apgalvoti žodžiai suteikia didelį pastatėjimą. Asmeniškuose susitikimuose jis yra nepaprastai, net ste - binančiai efektingas.

Atvykus jam kalbėti, jis rado apie 700 žmonių, jo belaukiančių. Jis praėjo pro visus, etlė po etlės ir kiek - vienam padavė ranką ir pa - sakė žodį, kitą. Prėjęs po - dumą, kalbėjo angliškai ir prancūziškai apie valandą laiko ir kitą valandą atsakt - nėjo į klausimus. Tiesė atsa - kinėjimus ir po to, išjungęs į mintį. Pasikalbėjimas ba - gėsi: 2 val. 30 min. ryto...

Tokų susitikimų pokalbį Ryan atleka 3-4 kas savaitę, mieste ir provincijoje. /Tarp kitko, jis pasakė, kad jeigu li - beralai grįžtų į valdžią, ne - panatkinų dabar įvestos au - tomobilių draudimo siste - mos./.

Praetą šeštadienį Ryan susitiko su juodųjų visuome - ne.

NOBELIO PREMIJA UŽ NAUJĄ SPINDULIŲ VARTOJIMO BŪDĄ

Amerikietis ir anglas ga - vo 1979 m. Nobelio medicinos premiją už išvystymą naujo Xspindulų vartojimo būdą, kuris gali žmogaus kūną foto - grafuoti plonomis rinkelė - mis, vadnama tomografija, panaudojant ir kompiuterius. Allan Cormack, Fizikos Departamento Tufts U-te di - rektorius, gyvenantis Bos - ton'e, pradėjo tirti ir kurti tomografijos teoriją. God - frey Hounsfield sukois trua - vo pirmąjį aparatą. Jis jau yra laimėjęs etlę kitų moks - linių žymenų, yra Middlesex Anglijoje Medicinos Skyriaus EMI direktorius.

Šis naujas metodas yra tiek pat reikšmingas gydy - mut, sako ekspertai, kaip ir patys spinduliai.

JAV PREZIDENTAS VIEŠĖS KANADOJE

Prezidentas Carter'is pir - mą kartą oficialiai lankysis Kanadoje lapkričio 9-10 d., susitiks su Kanados Minis - teriu Pirmininku Joe Clark, pasakys kalbą Parlamente. Abu valstybių vyrai pirmą kartą buvo susitikę Tokyo mieste, suvažiatime ekono - mijos reikalais, praetą va - sarą.

BENDRUOMENYBĖS

XIII MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖS DALYVIŲ NUTARIMAI

1. JAV ir Kanados XIII Mo - kytojų studijų savaitės. Įvy - kusios 1979 m. liepos 8-15 d. d. Kennbunkporte, Maine, dalyviai, apsvaistę neseniai Lietuvoje paskelbtą ir iša - kyktą vartoti pakeistą iki šiol buvusią bendrinę lietuvių kalbos rašybą, nutarė prašy - ti Lituanistikos Institutą peržiūrėti reformuotą rašy - bą, nutarti, kas mums priim - tina ir pasirūpinti pakeistos rašybos vadovėlio išleidimu, kad mūsų mokyklos, spauda ir visuomenė galėtų šios ra - šybos laikytis.

2. Kadangi šeima yra svarbiausias lietuvių bės veiksnys, prašyti JAV ir Ka - nados Lietuvių Bendruome - nių švietimui vadovaujančias institucijas paraginti visas lituanistikos mokyklas ir LB apylinkės organizuoti pas - kaitas ir diskusijas jaunoms šeimoms lietuviškojo auklė - jimo temomis ir visais gali - mais būdais talkinti tėvams ugdyti lietuvių savo vai - kuose.

3. Suprasdami Čikagos Pedagoginio Lituanistinio Instituto vaidmenį, paruo - šiant mokytojus lituanisti - nės mokykloms, prašo Ins - tituto vadovybę peržiūrėti savo programas ir suakty - vinti akivaizdinio ir neaki - vaizdinio skyrių studijas, o švietimo Tarybą ir Lietuvių Bendruomenę prašo Institu - to vadovybės pastangas vi - sokeriškai remti.

St. Catharines meras ROY ADAMS atidaro LIETUVIŲ DIE - NU Tautodailės Parodą. Jį lydėjo Birutė Nagienė

It's as meaningful as it colorful

4. Prašyti švietimo cent - rines institucijas įpareigoti lituanistines mokyklas, ku - rios dar nėra to padariusios, įsteigti lietuvių kalbos kla - ses lietuviškai nekalban - tiems vaikams ir paraginti jų vaikų šeimas pasinaudo - ti angliškai kalbančių vaikų specialiomis vasaros sto - vyklomis, kurios yra rengia - mos Dainavoje ir Neringoje, ar kitose vietose.

5. Prašyti JAV LB švie - timo Tarybą ir Kanados švie - timo Komisiją imtis inicia - tyvos suorganizuoti suaugu - siųjų lietuvių kalbos kursus angliškai kalbantiems, bend - radarbiaujant su Lietuvos Vyčiais, kur sąlygos leidžia.

6. Prašyti centrinės švie - timo institucijas užmegsti ryšį su Lituanistikos Ins - tituto psichologų sekcija, per kurią būtų galima pasinaudo - ti psichologų talka, ruošiant vadovėlius, studijų savaites, paskaitas. Išsirtina galimybė paruošti lietuviškųjų ver - tybių pratimus, naudojantis naujausiais psichologiniais duomenimis.

7. Išklaušę lietuvių kalbos seminarą ir įsitikinę nuola - tinio lietuvių kalbos pasio - bulinimo svarbą, mokytojų studijų savaitės dalyviai kviečia visus lituanistinių mokyklų mokytojus skaityti lietuviškuose žurnaluose de - damus lietuvių kalbos sky - rius, pav. "Laiškuose Lietu - viams".

8. Padėkoti JAV ir Kana - dos Lietuvių Fondams ir Lietuvių Bendruomenių va - dovybėms už suteiktą finan - sinę paramą lituanistiniam švietimui ir prašyti tą pa - ramą, pagal galimybę, didin - ti.

9. Mokytojų studijų savai - tės dalyviai reiškia pagarbą tėvams, leidžiantiems savo vaikus į lituanistines mokyk - las ir jas išlaikantiems.

10. XIII Mokytojų Studijų Sa -

vaitės dalyviai reiškia nuo - širdžią padėką JAV LB švietimo Tarybai ir Kana - dos švietimo Komisijai už šios Studijų Savaitės suren - gimą ir Savaitės vadovui An - tanui MASONIUI už jos sėk - mingą pravedimą.

Nutarimų Komisija:

Stasys Rudys, pirmininkas

Nariai:

T. Gečienė, Br. Juodelis, A. Rinkūnas, kun. J. Vaišnys, SJ.

METINIS VISUOTINIS ŠALFASS-gos SUVAŽIAVIMAS

Metinis Visuotinis ŠAL - FASS-gos Suvažiavimas į - vyks š. m. spalio 27-28 d. Cleveland'o Lietuvių Na - muose, 877 East 185-th St., Cleveland, Ohio.

Suvažiavimo pradžia - šeš - tadienį, spalio 27 d., 11 v. ryto Sekmadienį, spalio 28 d. suvažiavimas bus tęsiamas tuo atveju, jeigu darbotvarkė nebus užbaigta šeštadienį.

Pagal ŠALFASS-gos Sta - tutą, Suvažiavime sprendžia - muoju balsu dalyvauja sporto klubų rinkti atstovai, rink - tieji ŠALFASS-gos organai bei skirtingi administraci - niai pareigūnai. Pataria - muoju balsu kviečiami daly - vauti sporto darbuotojai, fi - zinio lavinimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos at - stovai ir visi lietuvių sporti - niu judėjimu besidomį as - menys.

Ši kartą Suvažiavimo dar - botvarkė yra ypatingai plati. Šalia rutininių pranešimų bei apyskaitinių priėmimų, bus pristatyti net 3 statulai: naujas ŠALFASS-gos, ŠAL " FASS-gos Garbės Teismo ir Pasaulio Lietuvių Sporto Są - jungos. Stambokas punktas bus sportinio kalendoriaus

bei programų nustatymas 1980 metams, kurie, kaip ži - nome, yra olimpiniai metai. Olimpiniai žaidimai vyks Maskvoje, taigi sovietų oku - puotoms tautos priderėtų protestuojančiai reaguoti, kad jų kraštai negali bū - ti atstovaujami žaidimuose. Specialūs punktai bus: Lietuvių Sporto Fondo rei - kalai, sportinė išvyka į Aust - ralią ir Išeivijos Sporto Is - torijos leidinio reikalai. Tai - gi užsimojimai platūs ir darbo iki kaklo.

Suvažiavimą globoja Ona ir Vytautas Jokūbačiai.

Smulkios informacijos bei suvažiavimo dienotvarkė yra išsiuntinėta visiems spro - to klubams bei ŠALFASS-gos administraciniais pareigū - nams. Organizacijos bei as - menys, norintieji gauti smul - kių informacijų ar patiek - ti pasiūlymų bei sugestijų, prašomi kreiptis į ŠALFASS - gos Centro Valdybos Pir - mininką Praną BERNECKĄ, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3, Canada, tel: (416)-763-4429, arba vicepi - mininką Algirdą BIELSKU, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio, 44117, tel: (216)-481-7161. ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

DARBDAVYSTĖS IR IMIGRACIJOS MINISTERIS

Kanados Darbdavystės ir Imigracijos Ministeris yra Ronald George ATKEY. Tai jaunas, 37 m. amžiaus advo - katas, Universiteto profeso - rius ir Parlamento narys.

KANADA PADEDA PORTUGALIJAI

Valstybės Sekretorė Už - sienio Reikalams Flora MacDonald pranešė, kad 15 mil. dolerių vertės maisto pagalbos programa Portu - galijai baigta, ir Kanados į - sipareigojimai išpildyti.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

Visuomeniniams Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvilis,
71 Apple Hill Rd., Bala D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$18.00

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba Leidykla neatsako.

VILNIAUS ISTORIJA ...

K. BORŪTA

Visi keliai į Vilnių veda,
O mes į Vilnių
Kažkodėl nesikeliame vis.
Sustojom,
Lyg basi ant ledo,
Ar žygis
Būt perdidelis.
Buvau —
Ant Gedimino kalno
Ir pažvelgiau
Į Lietuvą.
Gimtas kraštas,
Kaip ant delfino,
O ant lūpų —
Žodis —
Tarti knieta ma'.

Matau,
Kai kam — namai
Ant kelio stovi,
Kam baimė:
— Įsivelsim!..
Kam šiltos lovos,
Sotus lovis,
Tai kur
Dabar čia kelsimės?
Tik tie,
Kurie namų neturi,
O retas net pastogę,
Su viltimi
Į Vilnių žiūri,
Kaip lopšį ateities
Ir prosenelių lobį.

Tat jums,
Kuriuos supančiojo
Zaliakalnio namai,
Paleiskite kiaulatvarčius
dūmais!
Mums —
Protėviai —
Baudžiauninkai —
Pastatė Vilnių rūmus.
Ir mes — benamiai —
Vilniuje namie,
Kaip niekur kitur pasauly,
Nors tuos namus
Užleidom svetimiams
Per šimtmečių klastas
Ir šių dienų apgaule.

Einu gatvėm —
Siaurum —
Kreivom —

(Šis eilėraštis savo laiku irgi buvo uždraustas.
Žiūr. 5 psl. St. Varankos straipsnį Susimąstymas)

Klaustingą praeitį jos primena!
Praciviai žvilgčioja skersom,
Svetimšaliu —
Mane vadina!
Bet kas svetimšalis,
Ar aš? —
Ar jie? —
Kurie užplūdo
Miestą pažadėtą.
Prablik tad Vilniaus miesto
Pirmas akmenies
Kieno tu rankomis
Esi padėtas?

Po pamatų
Kerpėtai akmenims
Matau —
Senolių savo griaučius,
Todėl man niekas
Neužgins,
Kad šventą palikimą
Jų atgauciau.

Visiems,
Kuriems perankšta ir tvanku,
Iš lygumų —
Iš pelkių —
Ir iš plynių —
Įsakymas:
Sukilt kartu,
Užgrūst visus kelius į Vilnių!

Kad mes,
Baudžiauninkų vaikų tauta,
Atgautume,
Kas mums priklauso!
Kad mūsų žemė,
Krauju ir prakaitu plauta,
Sulauktų kartą derlių gausų!

O jums —
Kuriems ponauti ne gana —
Atminkite —
Mes šventą žodį ištesėsime:
Ateis laikai,
Kada —
Su ponais arsim,
Poniačiais akinėsime!

O Vilnius,
Jeigu mūs nebuvo,
Tai nuo šiandien
Amžinai paliks —
Buvusių baudžiauninkų —
Lietuvių —
Garbės ir pergalės pilis.

PANORAMA

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

L. EIMANTAS

XXIV-oji Kanados Lietuvių Diena, gal tikriau sakant - Dienos (mat, šie didieji lietuvių susitelkimai trunka visą savaitgalį - tris dienas) šiame vyko St. Catharines mieste, Ontario provincijoje, spalio mėn. 5-7 dienomis.

JAUNIMO REIŠKIMASIS

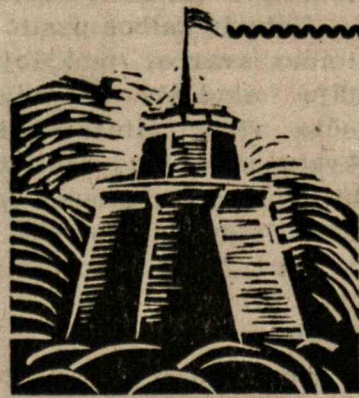
Lietuvių Dienas Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga pradėjo SUSIPAŽINIMO VAKARU St. Catharines Multi-Cultural Centre spalio 5 dieną. Rytojaus dieną vyko Jaunimo Sąjungos Tarybos suvažiavimas Prudhomme's Hotelyje. Buvo išsamūs pranešimai iš IV-ojo Pasaulio Jaunimo Kongreso, vykusio Europoje, naujos Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos Valdybos rinkimai, skaidrių rodymas. Naujos Valdybos pirmininke išrinkta Laima Beržinytė.

Spalio 7 dieną, sekmadienį per Lietuvių Dienų užbaigiamąjį - iškilmingą aktą buvusioji Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Valdybos pirmininkė - torontiškę Gabija Juozapavičiūtė - Petrauskienė savo pareigas oficialiai perdavė naujos Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Valdybos pirmininkei - čikaigikiui Gintarui Aukštui. Jis visiems Kanados lietuviams išreiškė gilią padėką ir pagarbą už efektingą jaunimo rėmimą.

Pareigų perėmė taip pat dalyvavo ir naujos Valdybos nariai - Saulius Čyvas, Linas Rimkus ir kt. iš Chicagos.

LIETUČIUI LAŠNOJANT, BENDRAS SUBUVIMAS

Spalio 6 d. 6 val. pradėtas bendras visų lietuvių SUSIPAŽINIMO VAKARAS tose pačiose Prudhomme's Hotelio patalpose. Atrodo, kad lietutis kiek patenka šiam subuvimui, bet

bendra nuotaika buvo įvairinama geru orkestru ir turtinga loterija.

"VAIVORYKSTĖS" ŠVYTĖJIMAS

Jau spalio 4 d. vakare, vos spėjus išdėstyti ir sukabinti eksponatus skelbtai Tautos dailės parodai, atvyko St. Catharines miesto meras Roy Adams ir atidarė šią parodą, paskelbdamas St. Catharines mieste oficialiai Lietuvių Dienas.

Per visas tris dienas St. Catharines Centennial Library erdvioje salėje vyko TAUTODAILĖS PARODA. Ši kartą savo darbus išstatė pagarsėjusi Montrealio lietuvių skaučių "Vaivorykstė".

Turbūt skautiško nagingumo skatinama "Vaivorykstė" pasiryžo vyr. skaučių 25 m. gyvavimo sukaktį atžymėti specialiu projektu. Mat, vyr. skaučių V a i v o s draugovė Montrealyje išsikūrė 1948 metais. Tai buvo pirmasis vyr. skaučių vienetas, atkurtas šiaurinės Amerikos žemyne. Šalia kitų, Vaivos draugovė vienu pagrindinių tikslų buvęs didelis ryžtas - susipažinti su mūsų tautodailės, išmokyti darbų ir paskleisti lietuvių ir kitų kanadiečių tarpe.

Dailininkai Anastazija ir Antanas T a m o š a i č i a i buvo nuolatiniai Vaivos skaučių Vaivorykstės projekto mokytojai, patarėjai. Šiam rimtam skaučių projektui ir darbams pritarė visi montrealiečiai lietuvių. Skautės ypač susilaukė moterų didžios tautos ir paramos. Projektas pavyko. Gauta net iš Kanados valdžios parama. Skautės su Vaivorykstės parodomis aplankė Chicagos, New York'o, Cleveland'o, Toronto, Ottawos ir kt. apylinkių lietuvių. Jų parodos susilaukė šilto ir užtarauto

T. Venclova ir Finkelšteinas įsidūrė Amerikoje, o kur kiti? Petkus ir Gajauskas - koncentracijos stovyklose. Ir ar ne keistas sutapimas: Petkus buvo vienu laiku su Ščaranskiu, o Gajauskas su Ginzburgu, į Vakarus pakliuvo tik pastarasis.

Žydams gerai sekasi: jų tūkstančiai, bene po 4000 mėnesį yra išleidžiami iš Sovietijos ir jų daugumas atvyksta į JAV. Ir niekas net nemėgina patikrinti, ką jie veikė būdami tiek metų Sovietų Sąjungoje. Anaipol, kaip niekam kitam, JAV federalinė valdžia dar skiria jų įkurdinimui milijonines sumas. Nereikia nei ypatingų įstatymų, nei kvotų: visi jie yra privilegijuotai pagindaujami čia, JAV-ėse. Todėl žydų tautos įtaka Amerikai vis didėja ir gal ir ne be pagrindo kai kas tvirtina, kad ne Izraelis darosi, Amerikos satelitu, bet Amerika bus Izraelio satelitu.

Aš asmeniškai nekaltinu žydų tautos, nes kas gi draustų, pavyzdžiui, ir lietuviams turėti panašią didžiulę įtaką JAV ar kitur. O vis tik su tokios įtakos ir turtingos tautos nariais, sakyčiau, mums, mažos tautos nariams, perdaug ginčytis ar artimai bendrauti, būtų neapdairu.

J. Valiūnas, JAV

įvertinimo ir kanadiečių tarpe.

Su savo tautodailės darbais Montrealio skautės atvyko ir į XXIV-ąsias Lietuvių Dienas. Išstatyti tautiniai rūbai, juostos, lėlės, kilimai-gobelenai ir kiti dalykėliai stebino ir džiugino lankytojus. A. Kuncevičienė demonstravo gobeleno audimą. Birutė Nagienė suprojektavo parodą ir davė paaiškinimus besidominantiems svečiams, kartu su Joana ir Algimantu Zubrickais, kurių pastangomis ši paroda buvo suorganizuota.

KATEDRA SKENDO LIETUVIŲ GIEDOJIME

Bene didžiausias lietuvių susitelkimas buvo sekma - dieną, 2 val. p.p. St. Catharines Katedroje iškilmingose Mišiose dalyvavo St. Catharines vyskupas Th. Fulton su sūnu, 8 lietuviai kunigai su prel. dr. J. T a d a r a u s k u ir gausi lietuvių minia. Buvo nemaža ir kanadiečių. Visus susirinkusius tiesiog stebino nuostabus giedojimas. Jungtinį chorą sudarė Hamiltono ir Toronto Prisikėlimo parapijų chorai bei Toronto vyrų choras ARAS, iš viso per 90 asmenų su dirigentu-solistu Vac. V e r i k a i č i u. Galingi ir darnūs giesmių garsai pripildė didžiulę katedrą, siekė jos skliautus, kai skriejo visus jaudinantieji žodžiai "Dieve, laimink mūsų brangią tėvynę".

Vyskupas Th. Fulton rinktiniais žodžiais sveikino ir laimino mus, apgailestaudamas, kad negalys prabilti lietuviškai. Jis, pilnas ištikinimo pabrėžė, kad Katedra dar negirdėjo tokio nuostabaus giedojimo. Jis, girdi, didžiulęsi, jeigu tai būtų nuolatinis Katedros choras. Kitas vyskupo gestas taip pat mus stebino ir džiugino. Jis, pamaldoms pasibaigus, su visais kunigais nenuėjo tiesiog zakrastijon, bet iš eisenos išsiskyrė ir, priėjęs prie mūsų Generalinio Konsulo dr. J. Žmuidzino, nuosirdžiai pasveikino.

Pamokslą sakydams, kun. J. Staškevičius taikliai pažymėjo, kad neužtenka mums tokiomis kaip ši iškilminėmis progomis išskirti reikštis. Mums reikia visą laiką gyventi pilnu lietuvišku gyvenimu. Tautai laidos mums kelią į laisvę... Po pamokslų kun. Pr. Gaidas Viešpaties maldingai prašė, kad mūsų Tėvynės sunkius kelius į laisvę gyvenimą nebūtų ilgas... Pamaldos baigtos galingai aidint mūsų Tautos Himnui.

Iš Katedros ilgoje eisenoje nužygiuota prie už laisvę kritusiems kariams paminklo. Čia padėtas gyvųjų lietuvių vainikas, išklausa Lietuvių Dienų Komiteto p-ko A. Šetiko ir Kanados Lietuvių B-nės Krašto V-bos p-ko Jono Simanavičiaus kalbą. Tylos minute susikaupę pagerbiant tuos, kurie mirė, kad mūsų tėvynė ir mes galėtumėm gyventi...

DIENŲ APVAINKAVIMAS

Didžiulis lietuvių susibūrimas Lietuvių Dienų apvainikavimui prasidėjo sekmadienio 4 val. po pietų St. Catharines Collegiate Instituto Auditorijoje. Buvo akademinė dalis ir koncertas.

Atidarymo žodyje Apylinkės Valdybos p-kas Adolfas Šetikas užakcentavo, kad Lietuvių Dienos yra mūsų lietuviškumo atgaiva. St. Catharines miesto burmistras Roy Adams sveikino visus ir džiaugėsi lietuvių įnašu į Kanados gyvenimą. Mūsų Nepriklausomybės atstovas - Generalinis Konsulas dr. Jonas Žmuidzinas trumpai, bet ryškiai pabrėžė mūsų lietuviškumo siekius. Raštu buvo gauti sveikinimai iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos vicepirmininko Pociaus ir VLIKo vicepirmininko Jurgėlos.

Koncertas pradėtas tautiniu šokių "Ušaukimas". Hamiltono Gyvataras, vadovaujamas G. Breichmanienės, visada yra stiprus tautinių šokių reprezentavime. Hamiltoniečių Abrusėlis, Landytinis, Triptinis, Blezdingėlė ir kt. atlikti tiesiog profesionaliniais moutais.

Pirmą kartą teko išgirsti solistę torontiškę Justiną Sriubiškiene, sopraną. Solistė turi geros balsinės medžiagos, patyrimo, geros scenoje laikyenos žymių. Ypač ji susilaukė gausių publikos katūčių, kai pasigėrėtinai padainavo St. Šimkaus "Oi greičiau, greičiau".

Jaunas solistas, taip pat torontiškis, Vytas Paulionis - baritonas - lėtesne slinktimi pradėjo V.K. Banaičio "Už žalios girios", bet jis buvo visiška puikus, dainuodamas ariją iš operos Otello. Jam akomponavo veteranas muzikas St. Gailevičius. Malonu matyti besireiškiantį jauną lietuvių solistą. Geriausios sėkmės jam.

Toronto Vyrų Choras Aras vedamas sol. Venclovo Verikailio, visas dainas išpildė darniai, galingai ir įtikinančiai. Tikrai jaudino daug ką A. Mikulskio "Kalniškės mūsų". Širdį veriantys žodžiai "Pink, sesule, rūtų vainiką ir nakčia - paslapčia uždėk ji ant brolio juodo medžio kryžiaus" - šurpu ne vieną klausytoją krėtė...

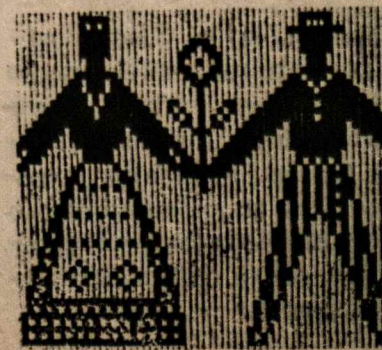
Visai linksmai nuskambėjo V. Juozaičio daina "Negerk, broleli, trečios". Kompozitorius T. Makačinas atgijo pilnomoje, kai vyrai galingai traukė "Kur Nemunai jaunų dienų ir tėviškės gimtas langas"...

Užbaigai scenon išėjo visi mūsų chorai giedoję Katedroje. Solistui V. Verikailiui diriguojant tai buvo skambus akompanimentas Gyvatarui, vėl puikiai šokant "Pradės aušrelė aušti" ir Subatėlę.

Akomponavo solistei ir chorams E. Krikščiūnas

Programos pranešinėtojai pasižymėjo gražia tarsena,

Padėkojus ir pagerbus visus koncerto dalyvius ir jų vadovus, vėl galingai ir išpuodingai aidėjo Tautos Himnas. Atrodė, kad gausi publika lyg dar nenorėjo skirstytis. Matyt, ją paveikė Lietuvių Dienų atgaiva. Linkėtina, kad ta atgaiva veiktų ir kitais metais, kai turėsime 25-ąją Lietuvių Dieną Toronto mieste. Ji būsimi jubiliejinė-sidarbinė LIETUVIŲ DIENA.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERALI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KONTROVERSIJOS...

Daug nesuprantamų veiksmų ir įvykių matome pavienių žmonių, tautų ir valstybių santykiams besivystant. Kaip gi čia eilinis pilietis besupras JAV prezidento Carterio užsispyrimą nepripažinti naujai išrinktos, juodųjų dominuojamos, Rodezijos vyriausybės, neatšaukiant ekonominių sankcijų tol, kol komunistų atstovai, veikiantieji iš gretimų valstybių ir terorizuojantieji ramius Rodezijos gyventojus, nebus priimti į vyriausybės sąstatą. O šių reikalavimai, kaip ir visų komunistų-perduok jiems policijos ir kariuomenės vadovybę ir, kitaip tariant, perduok jiems visu šimtu procentų valdžią.

Arba vėl su Nikaragua: prezidentas Samozas yra negeras, netinkamas ir JA

reikalauja (nors yra sakoma, kad niekas neturi teisės kištis į svetimos valstybės reikalus), kad jis atsistatydintų ir perduotų valdžią... ir kam gi kitam, jei ne kovojantiems kubiečių ir kitų komunistų padedantiems sandinistams. Reiškia, yra palaikomi komunistai ir, kaip sakoma, gali būti įsteigta antroji Kuba Centrinėje Amerikoje. Gal ne tik antroji. Juk ir Panama yra komunistuojanti ir Meksika labai palankiai net draugiškai priėmė Kubos F. Castro, o atsilankiusį JAV prezidentą visai šaltai priėmė ir jam pateikė visokių iškalbinėjų bei užmetimų. Ir vėl nėra aišku, kaip yra su kaimynine Costa - Rica, iš kurios sandinistai puola Nikaragą.

Dar kontraversiškesni yra

mūsų santykiai su keliais šimtmečius ramiai Lietuvoje gyvenusiais, Vytauto Didžiojo atkviestais, žydais.

Tomas Venclova savo straipsnyje "Akiračių" Nr. 1-1979 m. rašo: "Turiu dviejų metų dukterį. Pagal Izraelio įstatymus ji yra žydė". Jo žmona yra žydė ir jis nusilenkia žydų (Izraelio) įstatymui. Toliau jis rašo: "Aš myliu žydų tautą". Arba dėl žydų šaudymo Lietuvoje: "kiekviena papildyta nuodėmė apsunkina visos tautos ir kiekvieno jos nario sąžinę". Atseit, visa lietuvių tauta esanti kalta, kad, pavieniai lietuviai prisidėjo prie vokečių vykdomo žydų šaudymo. O šiandien Tomas Venclova, JAV reiškiasi kaip šimtaprocentinis lietuvis patriotas.

Buvę Lietuvoje disidentai

VILNIAUS UNIVERSITETUI

• 400 •

D. N. BALTRUKONIS

(tesinys)

1973 m. Vilniuje buvo įsteigta Baltų Filologijos Katedra. Čia kasmet yra laikomos pasaulio baltistų konferencijos, kur skaitomi pranešimai. Daug yra nuveikta Lietuvos dialektų bare ir senovinių tekstų atkūrimo. Daug dirbama istorinėje dialektologijoje, istorinėje gramatikoje ir Baltų kalbų palyginamojoje gramatikoje. Intensyviau dirbama dabar jau mirusios prūsų kalbos atkūrimu bei jos sąryšyje su kitomis indo-europiečių kalbomis. Šis darbas susilaukė tarptautinio pripažinimo. Kasmetai yra paskelbiama apie 1000 lapų mokslinės

medžiagos. Daugelis monogramų yra išverčiama į užsienio kalbas ir spausdinama svetur.

Daugelis universiteto tyrinėtojų ir darbuotojų buvo apdovanoti žymenimis.

Lietuvos Mokslų Akademija susideda daugumoje iš Vilniaus Universiteto mokslo žmonių. Akademija buvo įsteigta 1940 m. Akademija apima 12 tyrinėjimo institutų. Mokslo Akademijos narių tarpe yra matematikai - Vytautas Statulevičius, Pranas Grigelionis ir Ed. Vilkas; fizikai - Juras Požėla, Vytautas Vanagas ir Jurgis Viš-

čiakas; kalbininkai - Algirdas Sabaliauskas ir Aleksandras Vanagas; literatūros kritikai - Jonas Lankutis ir Vytautas Kubilius. Akademijos Institutai dorojasi su problemomis, drauge su kitais universitetais.

Mokslų Akademijos pilnatinė programon įtrauktos tokios problemos, kaip pav., persodintųjų organų imunizacija ir aplinkos užteršimo poveikis genetikai. Tyrinėjimai puslaidininkų fizikoje taipgi priklauso šiai programai. Pilnatinės programos temos yra kasmetai papildomos naujomis. Vilniaus Universiteto Ekonominės Informacijos Katedra bendradarbiauja su Lietuvos Mokslų Akademija.

Vilniaus Universitetas kasmet vysto ir stiprina ryšius su kitomis aukštojo lavinimo ir tyrinėjimo įstaigomis Lietuvoje ir užsienyje.

Vilniaus Universiteto svarba Lietuvos mokslui yra tokia didelė, kad kas antras Lietuvos mokslų daktaras gina savo tezes Vilniuje.

Po 1941-45 m. karo Vilniaus Universiteto absolventai privalėjo imti tolimesnius kursus Maskvoje, Leningrade ir kitur. Daugelis iš šių universitetų skolinčių idėjų buvo toliau vystyta Vilniuje. Šiuo metu Vilniaus Universitetas turi pasirašęs draugystės ir kooperacijos sutartis su Latvijos, Baltarusijos ir Odesos universitetais. Vilnius turi taipogi sutartis ir palaiko

nuolatinius ryšius su Pragos, Greifsveldo, Krokuvos, Liublino universitetais, Erfurto Medicinos Akademija, Magdeburgo Aukštąja Technikos Mokykla Rytų Vokietijoje. Vilnius kasmet siunčia savo mokslininkus į už-

lietuvas buvo išvystęs 975 km. į valandą greitį. Skridome 6 valandas ir 27 minutes. Birželio 15 dienos rytą, apie 10 v. 30 min. nusileidome Amsterdame. Pamažu pradėjome žygiuoti į keleivių salę. Pats aerodromas pastatas ir jo salės yra labai didelės. Mums teko eiti gana ilgoką kelią. Nuėjus iki nurodytos vietos, gavome kiek pailsėti, išgerti kavos puodelį, arba pasidairyti po įvairias ir gausias čia esamas parduotuves. Viską galima pirkti ir užsienio valiuta. Pagaliau, aplink beslavinėjant, gavome žinią iš mūsų grupės vadovo E. Valevičiaus, kad mūsų lėktuvus į Frankfurtą vėluos apie pusę valandos ir tuojau buvo išduoti kuponai 50 cent. vertės kiekvienam nusipirkti kava ir vaisvandenis.

Čia sugaišę apie pusantros valandos, apie vidudienį pakilome Frankfurto link, vokiečių Lufthansa b-vės lėktuvu Boeing 747, kuriame buvo 146 keleiviai. Už valandos ir 20 min. jau leidomės Frankfurto aerodrome. Iš čia autobusu buvome nuvežti į keleivių salę. Grupės vadovui joje gavus informacijų, lipome laiptais aukštyje iki 4 aukšto, nešini nelengvus rankinius ryšulius. Elektrinių laiptų nebuvo, todėl turėjome minti nuosavomis kojomis. Jau vien tik iš laiptų galima suprasti, kad pastatas yra gana senas ir modernus. Matyti, kad antrojo pasaulinio karo metu nebuvo paliestas prieš bombų. Čia užkopę, kaip į didelį kalną, skubėjome užimti dar laisvas sėdynes ir atsikvėpti. Maždaug po pusvalandžio vėl leidomės keliais atgal ir laiptais žemyn prie kitų durų, vedančių į mūsų lėktuvą. Čia pasisukinėję apie 20 min., gavome nurodymus keliauti į lėktuvą. Pagaliau ir dar po pusvalandžio, tos pačios b-vės lėk-

sienį, kur jie pasikelčia savo eksperimentais su užsienio kolegomis ir daro tenai pranešimus.

Iki 1977 m. virš 1000 Universiteto lektorių ir kito personalo lankėsi kituose kraštuose. Tuo tarpu moks-

tuvu, pajudėjome Maskvos link.

MASKVOJE

Apie 14 v. Maskvos laiku nusileidome jos aerodrome. Jame stovėjo keliolika mažesnio tipo lėktuvų. Judėjimas mažas. Įžengę į keleivių salę, skubėjome prie dokumentų tikrinimo kontrolės būdelės. Kontrolės būdelėje sėdėjo uniformuotas pareigūnas. O prie jo jaulaukė apie 20 keleivių eilutė. Pasidairę į šonus, matėme daugiau tokių būdelių, bet ir tenai matėsi dar nežymios eilutės žmonių. Dalis mūsų vistiek nuėjo prie kitų kontrolės punktų. Priartėjus prie pareigūno, per langelį reikia paduoti dokumentus: pasą ir vizą. Jis atydziai patikrina užsienio pasą, vizą ir pase savininko nuotrauką. Užmeta žvilgsnį į tavo veidą, dar patikrina savo sąrašą ir jei viskas tvarkoje, tada paspaudžia mygtuką, kuris atskleidžia sklęstį ir tada gali eiti. Iš čia kiekvienas skuba prie konvejerio pasiimti savo bagažą, o po to su juo prie maitos kontrolės. Mums priėjus, vieklie šie kontrolės punktai ir prie kiekvieno jau buvo po porą tuzinų keleivių. Mums tik prisijungus prie eilučių, iš kažkur atsirado minia žmonių ir jungėsi eilutėn turėjome minti nuosavomis kojomis. Jau vien tik iš laiptų galima suprasti, kad pastatas yra gana senas ir modernus. Matyti, kad antrojo pasaulinio karo metu nebuvo paliestas prieš bombų. Čia užkopę, kaip į didelį kalną, skubėjome užimti dar laisvas sėdynes ir atsikvėpti. Maždaug po pusvalandžio vėl leidomės keliais atgal ir laiptais žemyn prie kitų durų, vedančių į mūsų lėktuvą. Čia pasisukinėję apie 20 min., gavome nurodymus keliauti į lėktuvą. Pagaliau ir dar po pusvalandžio, tos pačios b-vės lėk-

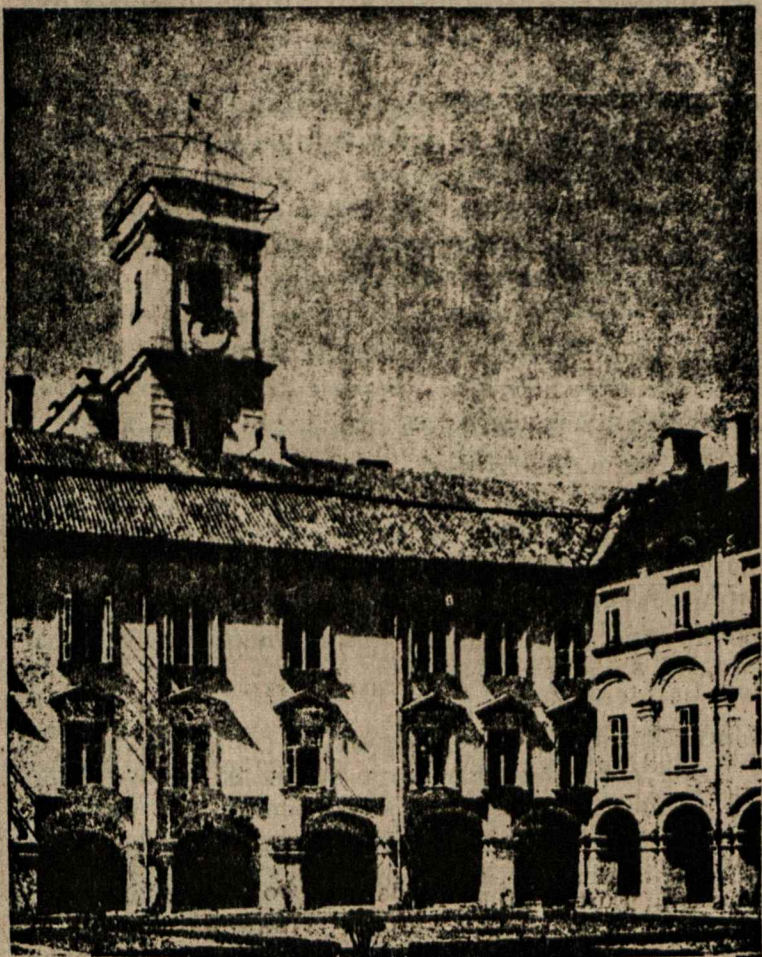
lininkai iš JAV, Prancūzijos, Švedijos, Australijos, Britanijos, Rytų ir Vakarų Vokietijų, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Suomijos, Japonijos, Kanados ir kitų kraštų - lankėsi Vilniuje.

(bus daugiau)

ir pradėjau narplioti čemodaną. Nesiseka. Neprašant, davė peilį, kurio pagalba greitai supiausčiau virvutes ir atidariau čemodaną. Tikrintoja tuojau pasiėmė du gabalus medžiagos sakydama, kad jų man ne duosianti. Pažadėjau apmokėti muitą. Tyla. Paviršutiniškai tikrindama kitus daiktus, paklausė, kodėl aš taip daug vežęs? Paaiškinau, kad turįs daug giminių, išdalinus juos visiems, teks tik po porą gabaliukų. Liepiant, atidariau ir kitą čemodaną. Užtikusi vienus mėlynus "jeans", juos ištraukė klausdama, kiek jų čia esą. Atsiprašęs, paaiškinau, kad nežinau, nes čemodano aš nepildžiau. Padėjo atgal tas kelnes, grąžino sulauktytas medžiagas ir leido eiti susitvarkyti, be jokio primokėjimo. Susitvarkęs, pasiėmiau dokumentus, čemodanus ir kontrolieriui pasakęs "spasibo", nuėjau tolyn, patenkintai šypsodamasis, kad ir aš "pralindau" laimingai. Nuėjus prie patikrintojų susirinkimo vietos, radau vieną porą mūsiškių taip pat praėjusių laimingai. Prie jų jau palikau savo daiktus ir persimetęs su jais porą žodžių, nuėjau ieškoti savo žmonos ir kitų mūsų bendrakeleivių. Beeidamas susitikau su mūsų gide iš Vilniaus, su kuria kiek pasikalbėję, abuėjome ieškoti stovėjo mano žmona. Iš jos patyriau, kad jos daiktų niekas netikrina ir neleidžia jos eiti. Žengiau žingsnį prie stalo norėdamas paklausti, kame reikalas. Tuo momentu kontrolierius rankos mostu davė ženklą eiti. Aš paėmiau jos čemodanus, o ji dokumentus ir nuėjome tolyn.

(bus daugiau)

3 psi.

Senoji Vilniaus Universiteto Didysis Kiemas.

Viešnaqė Tėvynėje

ŽIŪPSNELIS ĮSPŪDŽIŲ IŠ VIEŠNAGĖS IR KELIONĖS Į LIETUVĄ

"Leiskit į Tėvynę,
Leiskit pas savus,
Ten pradžiugs Krūtinė,
Atgaivins jausmus".

Birželio 14 d. popietėje, Lietuvon keliautojų grupė į Torontą atvykome dviem valandom anksčiau prieš išskridimą. All Seasons kelionės biuro nurodymu.

Atidavus bagažus kasai paaiškėjo, kad lėktuvą išskris dviem valandom vėliau nustatyto laiko. Po šio pranešimo kiekvienam keleiviui kasa išdavė po kuponą vakarienės 3.5 dol. vertės. Kuponais mielai pasinaudojome aerodromo užkandinėse. Besisukinėdami keleivių salėse, nugirdome, kad mūsų lėktuvą kels kursą iš Amsterdamo, vietoje Vienos, skris Vak. Vokietijos Frankfurtan prie Maino. Priešasties nežinojome, tačiau spėjome, kad greičiausiai dėl to, kad tą pačią dieną, t.y. birželio 15, į Vieną turiai atskristi duple pasaulio priešingų polių vada: Amerikos prez. J. Carteris ir Sov. Sąjungos prez. L. Brežnevas. Kaip vėliau patyrėme, spėliojimai pasitvirtino.

Pagaliau 9.40 val. Danijos KLM lėktuvą pakilo į padangę. Lėktuvui įėjus į jo normalų greitį, dvi tarnautojos pradėjo demonstruoti dujokaukių ir plaukymo lie-

menių panaudojimą, ištikus reikalui. Po to gavome gerai pavalgyti ir išsigerti kas ko norėjo. Po valgių pradėjo rodyti negarsinius filmus. Kas norėjo girdėti, išsinuomavo ausines už 2 dol.

Tarp Toronto ir Amsterdamo miestų - ilgiausias skridimo kelias, todėl daug yra laiko ką nors daryti, arba nieko neveikti. Jeigu nėra noro snausti ir filmas nepatinka - labai nuobodu. Man abu dalykai nebuvo prie širdies. Tad kartais suradęs galimybę, priedavau prie keleivio sėdynės ir nosį prikišęs prie mėnulio dydžio lango, žiūrėdavau pro jį. Tolumoje matėsi eilė baltų gotiško stiliaus aukštų kalnų ir kalnelių, o tarp jų melsvos dėmės, tarytum maži ežerėliai, pilni mėlyno vandens. Vaizdai buvo nepaprastai gražūs. Žvalgant aplink, matai tik žydriąją mėlynę, kurią vadiname dangumi, kur po mirties ir paskutiniojo Teismo, kaip mūsų tikėjimas sako, gerosios sielos ten nuskridusios jame galės gyventi.

Musulmonams sakoma, kad po mirties jų gerosios sielos galės gyventi mėnu-

lyje, kur bus joms pastatyti gražūs karališki rūmai... Betgi į mėnulį nuskridę amerikiečiai, nerado nei karališkų nei paprastų rūmų. Ką darys mūsų sielos, neradusios dangaus?

Nieko neveikiant, įvairios mintys skverbiasi į galvą. Bandžiau užmigti, bet nesi-sekė. Kiek pasėdėjęs, nuėjau į tarnybos kambarėlį. Ten radau porą uniformuotų vyrų lakūnų. Įėjus: tuojau paklausiau, ar greitai būsiame Amsterdame? Atsakė, kad maždaug už poros valandų. Į kitus mano klausimus paaiškino: lėktuvo tipas yra Boeing 747 ir jame dabar yra 282 keleiviai, bagažo pakrauta 320 tūkst. klgr., skysto kuro lėktuvo motorams paimta 26 yūkst. galionų (tankų talpa 50.000 gal) Be to, dar paimta 350 gal. vandens prausykloms ir tualetams aptarnauti. Už šias informacijas aš padėkojau, o jie man - už susidomėjimą. Grįžau į savo vietą. Prieš pat nusileidžiant lėktuvui, su manimi kalbėjęs žmogus, atnešė man tarnybos žemėlapi su savo parašu - kapitonas F. Hammiga. Padėkojęs jam už tai, pradėjau tą raportą studijuoti. Jame radau šias žinias: Toronto - Amsterdamas atstumas 5938 km. Skridome 35 tūkst. pėdų aukštyje. Lauko temperatūra buvo minus 50 l. Celsijaus. Pakilimui į orą,

Žmogaus susikaupimas ties pačiu savim

(pabaiga)

Kartais psichoterapija padeda, kartais - ne, nes psichoanalistas ištyręs ir išklausinęs pacientą, prieina tam tikrą (nebeperžengiamą) "mūro sieną". Toliau nebėsa kur eiti. Tada ir pacientas psichoanalistu nustojęs pasitikėjimo, tardamasis, jog ir jis pats vienas taip save analizavęs, taip su įvairiais poreikiais kovojęs, bet vistiek niekas iš to neišėjo...

Lygiagrečiai Tarpo Freudo ir Rogers

Pirmasis, pvz., savo psichoanalitinę sistemą labai įdomavęsis žmonių (pacientų) sapnais, kitas (Rogers) - visiškai tuo nesidomėjęs. Jam esą įdomesni išoriniai žmogaus simptomai.

Freudas daugiausia psichoanalitiniais tikslais tirdavęs neurotikų moteris (gal jam ir buvo parankiau kalbėtis ir klausinėti apie jų sapnus ir kitą jų vidaus nuotaiką stovį - Pr. Alš.). Rogers ir bendrai vėlyvasis psichoanalitinis mokslas įdomaujasi ir tirią įvairiausių reiškinių žmonėse, kurie jiems neleidžia normaliai gyventi.

Pvz.. esą žmonių, kurie turi ypatingą scenos baimę, jie bijosi kalbėti, bijosi klausti ir nekalba neklausia. Bet kiti - nors bijo, o vis dėlto, klausia.

Žmogus naktimis nemiega. Kas daugiausia jam pagelbsti neužmigti? O gi - jis pats sau, jo mintys. Kai jis iš anksto galvoja, kad naktį jis neužmigs - ir neužmiega. Kuo daugiau galvoja, tuo ilgiau neužmiega. Esą žmonių, kurie turi fobiją - tam tikrą baimę, pvz., kad ir keltu keltis į viršų ir kt. Bet esą tam priežasčių, gal iš pačios mažystės - kažkieno išgąsdinimas toj srity ir t.t. Raudonieji turi metodus žmogaus juslių išjungimui tam tikrų "smegenų plovimu", kas daug pasireiškė Korėjos karo metu, amerikiečiams kariamams pakliuvus ir raudonųjų kinų beleisvę. Jie tenai visko prišnekėję - "prisipažinę" apie įvairių bakterijų "naudojimą" fronte ir pan.

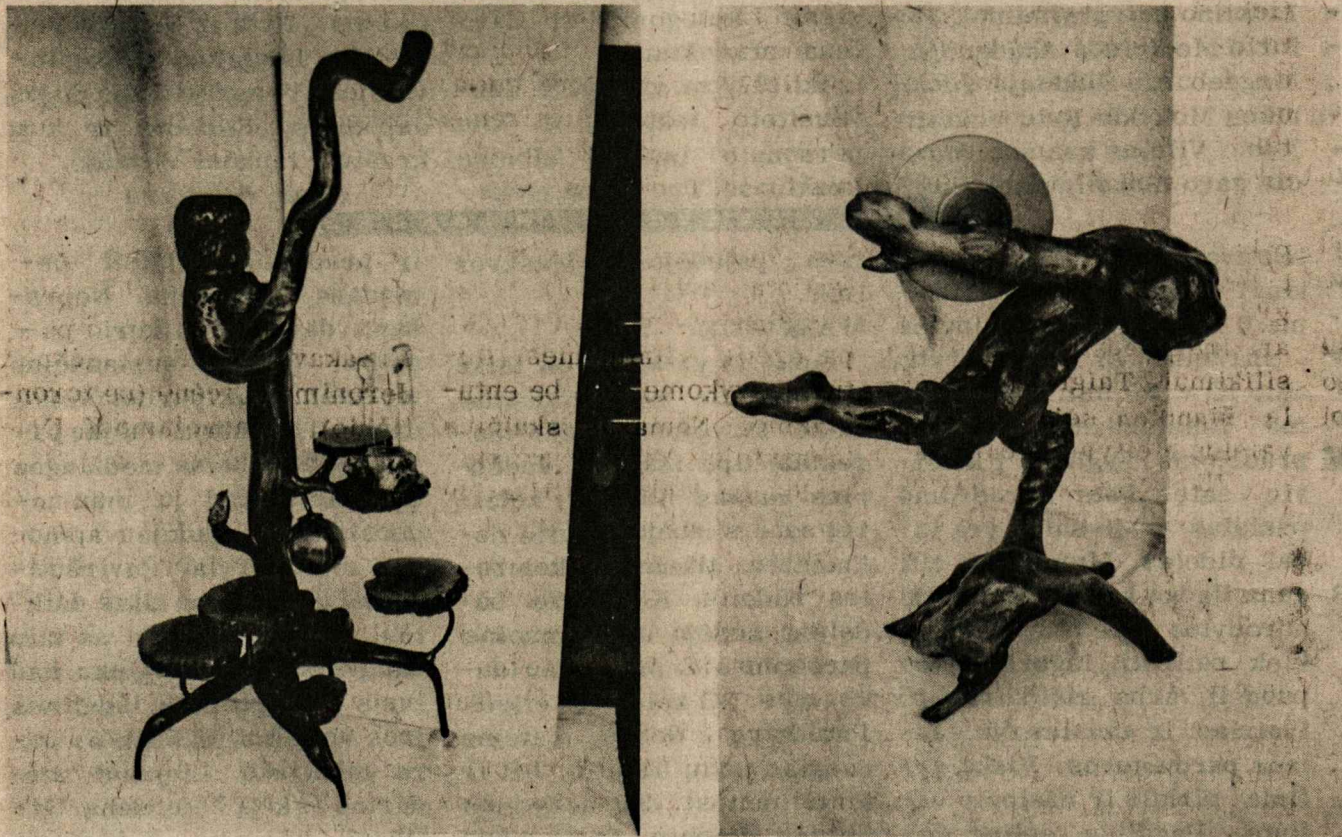
Bendrai psichoanalistų esą nustatyta, jog žmonės nepriima atsigręžti vien tik patys pasaulio, nuo aplinkumos,

nes kraštutiniams - niekad nėra sveikas reiškinys. Esą, mažystėje vaikai beveik niekad į save nežiūri, nes "nėra laiko". Jiems reikia stebėti pasaulis - aplinkuma. Bet kiek paūgėjęs ir susidūręs su "staigmenomis" vaikas, pvz., įlipęs į ugnį (žarijas) ir nusidegęs kojytes ar motinos nudaužtas per pirščiukus - kaip reaguoja. Jis pasitraukia iš išorės ir įsitraukia į save, tarytum protesto ženklą ilgai nekalbėdamas ir t.t. Suaugusius žmones, ypač kūrėjus, mokslininkus, labai užsidegusius savo srities darbu, kūryba, išradimais - dažnai tas reiškinys nuo kitų aspektų tarytum atitraukias, nugramzdinas išsiblaškymą, todėl esą apie profesorių užsimiršimą tiek daug anekdotų prikurama. Kitus, žinoma, jaunas žmones, - meilė išjungianti iš kitos aplinkinės veiklos. Tada jaunuolis težiņas tik savo mylimąją, kurias jos garbei poeziją ir, atrodo, daugiau nieko nežinąs ir nenorįs žinoti...

Paskaitininko manymu, vis dėlto, negeras vienašališkas

žmogaus jausmų ir minčių sukoncentravimas kaip vien tik į save, taip ir į kitus, į aplinkumą, nes žmonių padėtis ir nutikimai - ne vienodi. Esą, negalima įsivaizduoti šokančio vandenin gelbėti skęstančio, kuris galvotų apie save. Žmogus galvoda - mas apie vienokią ar kitokią tragiką, prisimindamas sunkius pergyvenimus, liudėdamas prarasto mylimo žmogaus netekimą - taip pat niekad negalvoja apie save, nes proga tam reikalui nebetingama.

Ir gyvenamasis laikas dedas individui naštą ant pečių. Čia prelegento buvo prisimintas nūdienis chaotiškasis menas, kur "kūriniai" sudaromi iš mėsgalių, gelžgalių ir kt. taip pat prisiminė barbotąją generaciją ir t.t., kurie įsistebeiliję tik į save ir tai negerai. Adoracija tik savęs - nenešanti laimės. O laimės siekti - daugiau negu tik apie save galvoti. Čia prelegentas baigdamas pakartojo kažkieno suktą posmą: "Teškodamas savęs, brolio ir Dievo, pagaliau suradau visus tris"...

MONTREALIEČIO PRANO BALTUONIO MEDŽIO SKULPTŪROS:

Kairėje - ROJAUS MEDIS 6 ir pusė pėdos aukščio.

Dešinėje - DISKO METĖJAS, 2 pėdos aukščio.

CHRUŠČEV

REMEMBERS

(į anglų kalbą išvertė S. Talbott, įvadą, komentarus ir pastabas parašė Ed. Crankshaw)

(tęsinys)

Imre Nagy nebuvo atsakingas dėl sukilimo. Jis tik pakliuvo į laikiną galią populiarus pasipriešinimo dėka, kurio jis pats nesugebėjo sukontroliuoti. Stalinistas, Partijos sekretorius Matyas Rakosi buvo nuimtas iš pareigų liepos mėnesį 1956 m. Vengrijos Centralinio Komiteto Susirinkime, kuriam pirmininkavo Mikojašas. (Mikojašas atskrido iš Maskvos, nes Sovietų ambasadorius Budapešte pranešė, kad kils revoliucija, nebent Rakosi bus nuimtas nuo valdžios). Rakosi pirmojo sekretoriaus pareigas perėmė Gero, kuris ir toliau tęsė užgnaužimo metodus. Nagy tuo metu jau buvo suareštuotas. Studentus ir intelektualus rėmė ir priėmė pradėjo prisijungti komunistai, reikalaujanti didesės laisvės.

Viskas sprogo spalio 23 d, kuomet virš 200.000 demonstrantų žygiavo Budapešto gatvėmis, reikalaudami paleisti Imre Nagy. Vyko susirėmimai ir liejosi kraujas. Kai Gero pasiūkė armiją ir paprastą policiją, pastarieji savo ginklus perleido studentams ir kartais prie jų prisijungė. Imre Nagy nepasirodė. Visiems neatleidžiant ir reikalaujant, jau pervėlai, Mikojašas ir Suslovas bandė jį panaudoti, tikėdamiesi, kad jis pajėgs sustabdyti revoliuciją arba ją kontroliuoti. Nagy buvo dar sulaikomas Partijos būstinėje ir Stalinistų grupė pasiūkė Sovietų armiją. Į tai reagavo Vengrijos kariuomenė ir atsisuko prieš rusus. Vengrų Komunistų Partija praktiškai

nebeegzistavo. Visi buvo už Nagy, kuris reikalavo, kad rusai atitrauktų savo kariuomenę iš Vengrijos. Tik po ilgų svyravimų rusai tai padarė, bet tuoju pat sugrįžo sustiprintomis jėgomis. Tik po žiaurių rezistencijos sunaikinimų Janos Kadar, kuris ieškojo prieglobščio pas rusus, išėjo, sovietų globoje, į valdžios viršūnę. Knygos Komentatorius).

Cruščev'o komentarai - skamba taip neįtikinamai žinant tikrus įvykius ir okupuotųjų kraštų tikrus jausmus ir nuotaikas... Štai keli jų:

"Imre Nagy pareikalavo, kad mes atitrauktume visus Sovietų dalinius iš Vengrijos. Pagal mūsų išpareigojimus sekant Waršuvos susitarimus, mes galėjome savo kariuomenę atitraukti tik tuomet, jeigu būtų pareikalavus to legali konstitucinė vyriausybė. Mes žinoma, ne galvojome tai daryti, reikalaujant kažkokio pučo vado. Pagal mūsų žvilgsnį - maža klika, pasinaudodama Rakosi valdžios klaidomis, nuvertė teisėtą Vengrijos vyriausybę. Iš griežtai teisinio taško žiūrint, Nagy reikalavimai nebuvo parlamento remiami ir todėl nebuvo teisėti.

Nors jis buvo komunistas, Nagy nekalbėjo už Vengrijos Komunistų Partiją. Jis kalbėjo tik pats už save ir už mažą emigrantų kliką, kurie buvo sugrįžę į kraštą, kad padėtų kontrarevoliucionieriams. (Kaip tada bauginanti buvo ta "maža emigrantų klika" tokiai dideliai ir galingai, ir teisingai partijai, kaip komunistų... Vert. Kom-ras).

Mes greitai nustatėme, kad sukilimas ir Nagy vyriausybė negavo mandato iš darbininkų, žemdirbių ir krašto inteligencijos visame krašte. Darbininkų klasė atsisakė palaikyti kontrarevoliucionierius ir nežiūrint Nagy kreipimosi į kolektyvinių ūkių darbininkus prie jo prisidėti, kaimiečiai žemdirbiai stovėjo nuošaliai ir nesileido apmulinami Nagy. Daugelis kolektyvinių ūkių tęsė toliau savo darbus ir ignoravo anti-kolektyvinių ūkių šūkius, kurie buvo siunčiami radio pagalba iš Budapesto. (Vienintelis tiesos lašelį tame yra tai, kad daugelis ūkininkų vengė kautynių. Jie tęsė darbus laukuose, palikdami mūsų darbininkams ir studentams miestuose - ir

Mes diskutavom sukilimą Centralinio Komiteto Prezidiume ir nutarėme, kad būtų nedovanotina mums laikytis neutraliai ir nepadėti darbininkų klasei Vengrijoje jų kovoję prieš kontrarevoliucionierius. Mes paskelbėme vienbalsę rezoliuciją. Anastas Ivanovič Mikojašas ir Suslovas buvo Budapešte. Jie nuvyko į miestą dienos metu ir naktį grįžo į aerodromą, kuriame laikėsi mūsų kariniai daliniai.

Tai buvo istorinis momentas. Mes buvome pastatyti prieš lemtingą apsisprendimą: siųsti dalinius į miestą ir sutrinti sukilimą, ar laukti ir žiūrėti, gal viduje jėgos pačios išsivaduos iš kontrarevoliucinių gniaužų? (Kaip patetiškai ir melagingai visa tai skamba... Vert. Kom.). Jeigu būtume apsisprendę laukti, visuomet galėjo būti rizika, kad kontrarevoliucija laikinai viršys ir daug proletarinio kraujo būtų pralietas. Be to, jeigu kontrarevoliucija būtų pavykus, NATO įsišaknytų vidury socialistinių kraštų ir būtų rimta grėsmė Čekoslovakijai, Jugoslavijai ir Rumunijai, nekalbant apie pačią Sovietų Sąjungą.

Kaip būtume nedarę, mes nebūtume siekę nacionalistinių tikslų, bet internacionalistinių, proletarų brolybės ir solidarumo. Norėdami užsitikrinti, kad kiti kraštai mus suprastų, nutarėme pasitarti su kitais socialistiniais kraštais - pirmiausia ir svarbiausia su broliška Komunistų Partija Kinijos.

Mūsų konsultacijos su kiniečiais truko visą naktį, jas vedė Lipky, svarstant už ir prieš, ar mes turime naudoti kariuomenę Vengrijoje. Pirmiausia Liu Shao-Chi kalbėjo, kad to nereikia daryti ir kad mes turime pasitraukti iš Vengrijos ir leisti darbininkų klasei pačiai susitvarkyti su kontrarevoliucionieriais. Mes sutikome.

Bet po to vėl diskutavome ir kažkas išpėjo, kad darbininkams gali patikti kontrarevoliucija. Ypač Vengrijos jaunimui buvo jautrus.

Nebežinau kiek kartų mes keitėme savo nuomones. Kaskartą, kai jau nutardavome, Liu Shao-Chi vis konsultavo Mao Tse-Tungą. Jam tai nesudarė jokios problemos, nes Mao - tai kaip pelėda - jis dirbdavo visą naktį ir jis visada patvirtindavo, ką rekomenduodavo Liu.

Po ilgų svarstymų Presidiumas nutarė, kad būtų tiesiog nedovanotina, jeigu mes stovėtume nuošaliai ir neparemtume savo draugų vengrų.

Sekantį dalyką kurį turėjome atlikti - buvo pasitarti su Lenkija. Bėda, kokią mes turėjome su Lenkija buvo daug menkesnė, negu situacija Vengrijoje. Lenkijoje nebuvo buvę ginkluoto sukilimo ir priimtina lenkų vadovybė jau buvo suformuota draugų Gomulkos ir Cyrankiewicz, bei kitų, kuriais mes pasitikėjome. Mes tikėjome, kad situacija Lenkijoje stabilizavosi.

(Čia Chruščevas pasirinko nieko nesakyti apie Sovietų intervenciją Lenkijon. Kariuomenė buvo pasiruošusi ją pulsti, bet maršalas Rokossovsky tada Lenkijos Gynybos Ministeris, nors ir kariuomenės vadas Sovietų armijoje, išpėjo Kremliaus vadus kad Lenkijos kariuomenė buvo priešiškai nusiteikusi ir galėtų lengvai kovoti remdami Gomulką. Cyrankiewicz buvo Lenkijos Ministeris Pirmininkas 1956 metų sukilime. Knygos Kom-rius).

Aš noriu visai aiškiai pasakyti: mes, Sovietų Sąjunga remiame revoliucines jėgas pasaulyje. Mes tai darome iš tarptautinio išpareigojimo. Mes visai pilnai prisijungiam prie pastangų kovoti dirbančiųjų klasėn, vedami šūkio "Visų palių proletarai, vienykitės". Mes esame prieš revoliucijos eksportą, bet taip pat prieš kontrarevoliucijos eksportą. Todėl būtų visai nesuprantama ir nedovanotina, kad mes atsisakytume padėti dirbančiųjų klasei bet kokia me krašte kovoje prieš kapitalizmo jėgas.

Mūsų tikslas Vengrijoje buvo palaikyti progresą ir padėti žmonėms perėti nuo kapitalizmo į socializmą. Socializmo priešas turėjo priešingus tikslus: kur tik pasirodė socializmas, jie norėjo jį likviduoti ir užgniauždami dirbančiųjų klasę, atstatyti kapitalizmą.

(Čia skamba kaip tikra paranoia - liguista perspektyva tikrųjų reikalų. Socializmas egzistuoja šiaurės Europos kraštuose ir niekas jų "neužgniaužė", nei bandė prievarta ar ginklais "atversti" į kapitalizmą. Tačiau, ką siūlo rusiškasis komunizmas - yra daugiau negu tik socialistinės reformos ekonominė prasme. Yra prievarta asmens, tautos. Prievarta sistemos, kuri savo pažangumo neįrodė... Tik rūpinosi šalia diktatorių imperialistinių tikslų - kai kuriais socialiniais pagerinimais... Vert. Kom-ras).

(Vengrams juk nebuvo leista atvirai ir viešai pasisakyti, kaip jie jautė. Mes, klausydami radio, girdėjom jų maldavimus laisvės ir mirštančiųjų šauksmus. Vert. K-ras).

Šioje Chruščev'o atsiminimų knygoje yra dar komentuojamas Vietnamo Karas, Berlyno siena, Castro ir gale idėta jo Slaptoji Kalba, kurioje jis pasmerkė kai kuriuos Stalino metodus ir asmens kultą.

Nežiūrint jo melų ir siauro vienapusiškumo, amerikiečių komentatorius pripažįsta jo gabumus, kaip vafstybės vyro ir jo troškimą pagerinti gyvenimą eiliniam Rusijos žmogui bei jo sugebėjimą pamatyti praktiškąją dalykų naudą, ypač lankantis po užsienį, į kurį jis buvo pakliuvęs pirmą kartą jau perėjęs gerą partijos indoktrinacijos mašiną.

Ką jis būtų rašęs, sakęs ir tikrai galvojęs, jeigu būtų ilgiau pagyvenęs užsienyje, kad ir jų pačios Sovietų Rusijos okupuotuose kraštuose ??? Gal jo gabumai ir neasketiška gyvenimo meilė būtų jam ir atidarius kai kurias pažūrų langines.

(pabaiga)

NEPRIKLAUŠOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir Išteltijoje/ Parinko J. P-lis

ŠEDEVRAI

Vienas skaitytojų pasisako apie muziejus:

„Muziejai man patinka, o jų darbuotojai – ne. Nesu-prantu, kodėl jie pasirenka tokį darbą, kurio neišmano ir priverčia žmogų išeiti iš muziejaus nesužinojus svarbiausio.“

Kartą nueinu į vieną muziejų, žmoniškai viską apžiūriu, o paskui užsnekinu ekskursijų vadovę:

–Kur gavote tokias gražias durų rankenas?

Kiek nekamantinėjau, nieko nesužinojau. Kažko pikta! Ėmė ant manęs bambėti. Kultūra, po šimts pykčių.

Kitame muziejuje mane sužavėjo kitas daiktas, bet vėlgi nieko konkretaus apie jį nesužinojau.

–Anksčiau šioje salėje buvo kitoks parketas. Dabar geresnis. Kur gavote? – klausiu salės prižiūrėtoją, o ši tik blyksta akimis ir atsuka man nugarą. Tai neišauklėta.

Kai sykį užsikoriau ant vieno muziejaus stogo. Mane tučtuojau nutraukė žemyn ir nugabeno į miliciją. Už ką? Juk aš apžiūrinėjau stogo dangą, skarda – pirmarūšė.

Muziejuose turėtų dirbti sugebantys atsakyti į visus lankytojų klausimus. Turėtų būti žmogus, kuris, pavyzdžiui, galėtų kvalifikuotai paaiškinti.

–Šitą telefono aparatą mums parūpino draugas Baltkus. Tuoj užrašysiu jo namų ir darbo telefonikus. Sukalbamas žmogus.

Kai lankytojas gauna reikiamą informaciją, galima apžiūrėti muziejų toliau.

–O dabar pereisime į kitą salę. Pažvelkite aukštyne.

Šitą švietimą mums pagaminavo vienas nagingas vyrukas. Norinčius įsigyti panašų, prašau kreiptis po ekspozicijos apžiūrėjimo. Tarp kitko, tasai vyrukas dar gamina nepakartojamus abaziūrus ir trošerus su dzinguliukais. Unikumai. Kainuoja, žinoma. Bet užtat visi jų suvečiai sprogs iš pavydo. Na, eikime toliau...

Patenkinti muziejaus lankytojo smalsumą nesunku, reikia tik noro ir žinių. O mūsų gida, ekskursijų vadovai? Kasdien aiškina tą patį, ką prieš dešimtmetį išmoko. Paklausk ko nors iš tiesų svarbaus – neatsakys. Kam reikalingi tokie muziejiniai?

(„Tiesa“)

PAVOJINGAS ŽUVAVIMAS

Romas VILKAS, 19 m. jaunuolis drauge su kitais žuvavo Neryje prie Upinkų. Žuvims gaudyti vartojo nelegalų būdą – elektros srovę, kuri jį ir užmušė.

IR ATSIKIL TU MAN

Valstybinio banko Klaipėdos skyriaus ekonominės informacijos apdorojimo biuro mechanikas Vladas Uktveris spinningavo Nemune prie Rusnės, ilgokai mėtė blizgę, bet žuvys nekibo. Po kažkelinto metimo pajuto stiprų smūgį. Pradėjo traukti – nė iš vietos. „Matyt, užkelmo užkliuvo“, – pagalvojo žvejys.

Po to „kelmas“ pajudėjo. Dvi valandas truko žmogaus ir žuvies galinėjimasis. Pailūs žuvis iškilo į paviršių. Tai buvo didžiulis šamas. Jį žvejys ištraukė už... priekinio peleko.

V. Uktverio sugautas šamas svėrė 51.5 kg. Jo ilgis – 210 cm. Žvejys jį ištraukė 0.9 numerio valu.

LIETUVOJE „KARŠČIAUSIAS“ DŽAZAS

Sovietų Sąjungoje „karščiausias“ džazas esąs Lietuvoje – tvirtina New York Times korespondentas Whitly š.m. rugpjūčio 12 d. NYT numeryje.

Visi džazo nariai esą rusai. Vienas iš jų yra net iš Archangelsko. „Lietuva yra truputį lyg ir Vakarai“ – aiškina korespondentui jo vadovas Vyacheslav Ganelin. Jis, Vilniaus valstybės teatro muzikos vedėjas, niekada nėra matęs laisvojo Vakarų pasaulio. Grupė yra išleidusi ir keletą įgrotų plokštelių. Tik plokštelių aplankai turi perspėjimus, kad patiekia – ma muzika daugeliui klausytojų būsianti nesuprantama. Tuo matyt, iš šalies norima paveikti į pirkėjus nepirkti tokios rūšies plokštelių.

Nors maskvinė spauda ir labai peikia diskotekas, bet okupuotos Lietuvos Kultūros Ministerija, anot korespondento, jas net proteguoja. „Daugelis jų atsirado Vilniuje. Vilniaus apylinkėse ir kituose didesniuose Lietuvos miestuose. Bet jie neturi gerų perdavimo priemonių ir vadovų, kurie tą visą dalyką galėtų tinkamai praveisti. Kai kuri iš Vakarų ateinanti disko muzika mums yra priimtina, kita vėl ne. Bet pati didžiausia problema yra aparatai. Mūsų muzikos perdavimo technologija negali prilygti Vakarų standartui“ – pasakė okupuotos Lietuvos Švietimo Ministerijos vicepirmininkas Dainius Trinkūnas.

AUKŠTASIS PILOTAŽAS

Šis sportas yra viena iš sportinių varžybų spartaklaidoje ir bendrai Sov. Sąjungoje. Pasirodė, kad Lietuvos lakūnai yra geriausi – jie laimėjo perainamąjį taurę ir krūvą medalių. Steps Artiškevičius iš Kauno geriausiai atliko 15 figūrų kompleksą.

ATEITIES VAISIAI

– 9 SPALIO PROGA –

(tęsinys)

Š.m. rugpjūčio mėn. Pedagogikos Institute Vilniuje vyksta įžanginiai egzaminai, norinčių įstoti į sekančią grupę siekiančių tapti politinės studentais.

Kanados katalikų savaitraštis „Tėviškės Žiburiai“ Nr. 32–33(1383–1384) 1979 m. rugpjūčio 5 d. savo skyriuje „Religiname gyvenime“ rašo sekančiai: „Kardinolui STEFAN WYSZYNSKI jau suėjo 75 m. amžius. Jis, pagal įstatymus, turi pasiusiti Pauliui VI savo atsistatdinimą. Vatikano ir Lenkijos šaltiniai tvirtina, jog popiežius kardinolą atsistatdinimo nepriims. Jo buvimas pareigose šiuo metu yra labai svarbus Lenkijos katalikams dėl tebesitęsiančių Vatikano pokalbių su Lenkijos komunistine valdžia ir dėl vykstančių Lenkijos konstitucijos pakeltimų. Vienas Vatikano atstovas pripažino, kad Lenkijoje kard. Wyszynski yra didesnis, popiežius lenkams negu Paulius VI. Jis yra nacionalistinio nusiteikimo. Pav. net dabar jis kalba apie Lietuvą, kaip integralinę istorinę Lenkijos dalį. Prieš 10 metų jis atkakliai gynė Lenkijos teises į žemes prie Oder'io ir Neisse's upių. Tą patį dar pakartojo ir Londono „Europos Lietuvis“ Nr. 33(1323), 1976 m. rugp. 24 d. Kadangi ši žinia lietuvių buvo priimta tylomis (kitai tariant – pritariant), tai prie pasisakymų prisideda ir darbai.“

Štai „Europos Lietuvis“ Nr. 1 (1441), 1979 m. sausio 2 d. buvo įdėta antra svarbi žinutė, kuri plačiai po pasaulį buvo reklamuojama ir lenkų, prancūzų, vo-

5

kiečių ir kita užsienio spaudoje, tačiau lietuvių spaudoje nedaug to nematanti.

Cituojame: „Vyšinskis atšventė Vilniaus Universiteto jubiliejų.“ Taip gruodžio 1 d. „Frankfurter Allgemeine“ pavadino savo pranešimą iš Varšuvos. O pranešime sakome, kad Varšuvos Katedroje trečiadienį (lapkričio 29 d.) Lenkijos pirmo kardinolo Vyšinskio atlaikytomis pamaldomis buvo pradėtas dviejų dienų minėjimas buvusio lenkiško (?) Vilniaus universiteto 400 metų sukakties. Dažar Universitetas priklausęs Sovietų Sąjungai, o įsteigtas buvęs jėzuitų 1578 m. ir buvęs pavadintas Lenkijos karaliaus Stepono Batoro vardu.

Apie Universitetą, kuriam yra mokęsi lenkų poetai Adomas Mickevičius ir Julius Slovackis, ketvirtadienį ir penktadienį buvo skaitomos paskaitos. Į šventę, pradedant kard. Vyšinskio pamaldomis, buvo suvažiavę beveik visi Lenkijos vyskupai (ta proga vyko ir vyskupų konferencija). Pamoksle Vyšinskis priminė tuos didelius vyrus, kurie išėjo iš Vilniaus Universiteto...“

Kas čia pasakytą, atrodo, kiekvienam lietuviui turėtų būti aišku, kokios draugystės lenkai siekia su pritariamlenkiškos aukštosios dvasininkijos, o lietuvių vis tiek lenkais – kaip draugais tik džiūgauti. Jeigu tų vortinklių ir toliau stengsimės nematyti, tai pilnai galima tvirtinti, kad išeivijos lietuvių siekia ne Lietuvai laisvės, bet tik okupacijų pakaitos – vietoje rusiškos – lenkiškos. O to siekdami, greičiausiai paruošim dirvą amžinam rusų Lietuvoje pasilikimui. Taigi, kokią sėklą šiandien sėjame, tokius vaisius ateityje turėsime.

VKLŠ-gos St. Catharines skyriaus valdyba

SUSIMASTYMAS

Stepas Varanka

Spalio 9-oji, tai klaidingo kaimyno, Lenkijos apgalvotai suplanuotas samokslas Lietuvos sostinei Vilniui užgrobti. Lietuvai stengiantis, kad tai neįvyktų, buvo pagal išgales ir turimas karines pajėgas priešintis. Kariuomenės pajėgos tame ruože nebuvo pasiruošusios, Lietuvai nesitikint tokios žemos mos klastos derybų metu Suvalkuose. dalyvaujant Tautų Sąjungos atstovams. Gerai lenkų paruoštas užpuolimas buvo staigmena. Iš tikrųjų Vilniaus krašto lietuvių veikėjai, su prof. N. Biržiška, buvo apietai painformavę Lietuvos vyriausybę. Trumpai pasakius, lietuviai Suvalkuose buvo apgauti. Ginant Vilnių, žuvo nemažai lietuvių kariškių, šaulių, savanorių ir civilių.

Užgrobė lenkai Vilnių, jį iki 1939 metų valdė, lenkino bet paties miesto, kaip Lenkijos provincijos užkam-

pio, negerino ir nepuošė. Vilniuje gatvės buvo apleistos ir jos vidurmiestyje liko griestos akmenimis. Priešmiesčių gatvės visai negrįstos. Tik viena Mickevičiaus o vėliau Gedimino gatvė atrodė puikiai. Lietuvai netekus Vilniaus kaip sostinės, Kaunas tapo laikinąja Lietuvos sostine. Vyriausybė visuomenei ir jaunimui pradedo skiepyti meilės jausmus Vilniui. Įsisteigė Vilniui Vaduoti Sąjunga. Buvo renkamos privačiai iš visų lietuvių Vilniaus Fondai aukos. Skelbiami patriotiniai šūkiai: „Mes be Vilniaus nenurimsim. Vilnius mūsų buvo ir bus“ ir buvo išduodami maži ir dideli Vilniaus pasai. Tai buvo garbės reikalas. Iš tikrųjų atrodė, kad visa Lietuva yra vienodai nusistačiusi dėl savo senos, numylėtos sostinės Vilniaus. Bent paviršutiniškai taip atrodė. Vėliau rezultatai ką kitą parodė...

Jony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. – MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stonkevičius, 1053 Albonel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KREVI VEIDRODŽIAI

„Tamstai skiriu bausmę iki gyvos galvos. Arba – iki tada, kaip bus nutarta Tamstą paleisti Aukščiausiojo Teismo nutarimu ateityje.“

(Tai tokios „žiauros“ bausmės šiame krašte...)

1920 metais Lietuvai netekusios kad ir savo aplinkos sostinės, buvo prestižo ir politinis smūgis. Toji nelaimė Lietuvą sustiprino ir padarė ją lietuviškesne politiniškai ir patriotiškai. Nelaimė Lietuvą sucementavo ir aiškiai įrodė koks iš tikrųjų yra mūsų kadaise buvusios unijos „draugas“.

Nepriklausomoje Lietuvoje kas metai buvo įspūdingai švenčiama Spalio 9 diena. Visa Lietuva tylos minute susikaupdavo, prisimindama sostinės netekimo tragediją. Bažnyčių varpai ir sirenos skelbė skausmą dėl išplėtos Lietuvos širdies.

Žlugus Lenkijai ir Lietuvai netikėtai „atgavus“ išsvajotą, apiplėštą ir visapusiškai pilną įvairiausių pabėgėlių Vilnių, mes, lietuviai vyko į jį be entuziazmo. Nemažai skaičius tarnautojų į Vilnių buvo skiriami be jokių kvalifikacijų einamoms pareigoms. Šiuo atveju Lietuva save reprezentavo reikiamai. Lenkų visuomenėje lietuvių neturėjo gero vardo. Dažnai tekdavo nugirsti žodį „cham“. Tai yra karti teisybė.

Ne veltui kai kurie pirmieji lietuviai, spaudos žmonės, dailininkai ir poetai, tikri Vilniaus mylėtojai, pirmieji atvykę į Vilnių, tą lietingą ir lūdną spalio mėnesį, taip jį pamilo, kad pasiryžė iš jo nesitraukti. Vienas iš jų buvo poetas K. Boruta, kuris pareiškė, kad Vilnius tai yra įkvėpimo miestas kiekvienam lietuviui, ypač rašytojams ir poetams. Jis buvo užsimojęs pradėti rinkti medžiagą apie Vilniaus istorinius objektus ir vietas. Būdamas Vilniuje, parašė puikų eilėraštį „Visi keliai į Vilnių veda“.

Įvyko Lietuvoje netikėtas dalykas. Labai skaudu, kad „Vilniaus Balsui“ vyriausybės įgaliojimo ministeris Kazimieras Bizauskas uždraudė minėtą eilėraštį apie Vilnių spausdinti. Tas laikraštis buvo konfiskuotas. Ar buvo rimtas pagrindas tokiam pasielgimui, patys sprendkite, perskaitę šį Borutos eilėraštį. Jį čia pateikiu iš Jeronimo Cicėno knygos „Vilnius tarp audrų“.

Poeto K. Borutos eilėraštis buvo lyg bendras lietuvių tautos skundas, parodą, kaip „rėksniai“, mes be Vilniaus nenurimsim, komandiruojami su specialiais pi-

niginiais priedais ir paaukštinimais tarnyboje, į tą seną Lietuvos sostinę nenorėjo ir neskubėjo keltis...

Lietuvių visuomenė buvo nepatenkinta aukštesnių pareigūnų nenoru keltis į Vilnių. Dėl to Lietuvos vyriausybė turėjo palikti daug lenkų šovinistų aukštose pareigose Vilniaus įmonėse ir fabrikuose. Ir jie vėliau dėjos į slapstas lenkų organizacijas, kurios veikė prieš Lietuvos vyriausybę ir siekė Vilnių vėl atplėsti nuo Lietuvos. Lenkai dėjos su vokiečiais ir rusais, kad tik pakenktų Lietuvai.

Lenkų laikraščiai, „Kurier Wilenski“ ir „Gazeta Codzienna“ buvo geriau traktuojami kaip „Vilniaus Balsas“, kuriam buvo uždėti Bizauskos cenzūros varžtai. Taip pat V. Sakavičiaus, K. Velevičio ir Jeronimo Cicėno (ne toron-tiško), redaguojamo K. Umbraziūno, leidžiamo J. Kapočiaus lenkų kalboje, kad supažindintų lenkų gyventojus su nauja padėtimi, Lietuva, jos istorija ir siekliais Vilniuje ir Vilniaus krašte, užtikdavo daug kliūčių iš vadovaujančių Lietuvos pareigūnų. Tas lietuvių, lenkų kalba leidžiamas dienraštis vadinosi „Nowo Slowo“ – Naujas Žodis.

Kaip matome, ne viskas 1920 m. Spalio 9 dieną prarastame ir 1939 metais spalio 9 „atgavame“ Vilniuje iš Sovietų Sąjungos ėjo taip sklandžiai, kaip eiliniai žmonės ir vyriausybė to norėjo.

Atgautame Vilniuje Lietuvos Kariuomenės šventė buvo švenčiama pirmą kartą 1939 m. lapkričio 23 dieną, Tribūnoje Gedimino gatvėje prie gražių modernių pastatų, kur gen. Raštikis su vyriausybės atstovais priėmė parą. Prie jų buvo ir „pakviesti“ Sov. Sąjungos bazių didieji vadai su Korbokovu priešakyje, neva kaip „globėjai ir užtarėjai“. Jiems lietuviai turėjo malonai šypsotis to parodo metu – tribūnoje vyko tragiška komedija... Prie mūsų kariškių ir vyriausybės narių stovėjo rusiški apsaugos „angelai“...

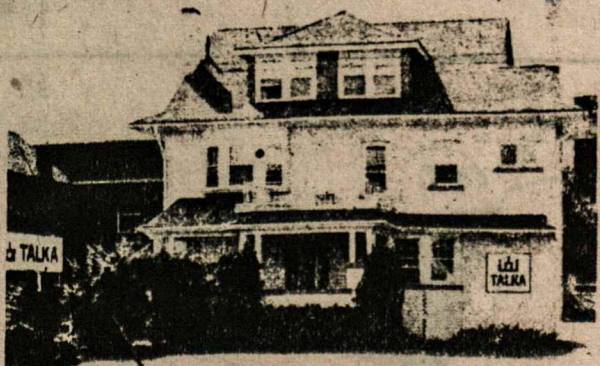
Tikėkime, kad ateltis bus šviesesnė ir palankesnė Lietuvai. Nežiūrint to, ruoškimės ir netikėtumams. Priešas nesnaudžia ir laisvę pripuolamai ir savaime neateina kaip nelaimė. Laisvė reikalauja aukų, kraujo, ašarų ir pasišventimo.

*) (Žiūr. 2-ame puslapyje)

ATSIAUNINKIME – SKAITYKIME SAVO VAIKAMS GRAŽIASIAS LIETUVIŲ LIAUDIES PASAKAS

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių pataravimas.
Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 10%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 10%
pensijų fondus 9%
IMAME UŽ:
osmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 12%

KLB ŠALPOS FONDO HAMILTONO SKYRIUS
MALONIAI KVIEČIA VISUS HAMILTONO IR
APYLINKĖS LIETUVIUS GAUSIAI DALYVAUTI

Vajaus užbaigimo BALIUJE

Lapkričio 3d, šeštadienį
Jaunimo Centro salėje

PROGRAMOJE:

- Abiturientų pagerbimas
 - Toronto šokių ir dainos ansamblis GINTARAS vadovaujamas p. R. Karasiejenės ir p. G. Paulionienės
 - Loterija ir Laimės Staliukai
 - Puikus orkestras
 - Turtingas bufetas ir įvairūs gėrimai
- PRADŽIA 7.30 v. v. (Prašome nesivėluoti, programa prasižės punktučiai)
ĮEJIMAS: suaugusiems \$4.00
studentams ir pensininkams tik \$2.00

KLB ŠALPOS FONDO
HAMILTONO SKYRIUS

"Antroji Jaunystė"
dainuos NL Spaudos
Vakare, spalio 27 d.

Iš kairės:

Aldona Dargytė-Byszkievicius, Aldona Skilandžiūnienė, Aldona Jankaitienė, muz. Jonas Govedas, Valė Simin-kevičienė, Ada Jucienė, Laima Mačionienė.

Viskas kas čia suminėta, tai tik nedidelė dalis šiam pastate esančių patalpų, kuriomis naudojasi šių Namų administracinis personalas. Čia nuolatos kas nors budi, dirba, kruta, kalbasi telefonu. Čia mezgasi, gimsta ir gyvenimai išsina įvairūs sumanymai, idėjos, gerai išdiskutuoti nutarimai. Bet kaip sakoma, nėra namų be dūmų. To neišvengia nei šie Namai. Kaip visur taip ir čia pasitaiko klaidų, nesupratimų, nuomonių skirtingumo. Tačiau bendram

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

TVARKA KAI BAŽNYČIOJE

Kad ir čia pat gyvenantis, erdvus įvairiems organizacijų posėdžiams pritaikytas kambarys. Pačiame jo cent-
vėlesniu laiku, nesunkiai re-
gali pastebėti visą eilę kad
ir nedidelių, tačiau į gerą
pusę ir tvarkingumą vedan-
čių pasikeitimų.

Pirmiausia, krinta į akis bendras administracinis-
ūkiškas šio didelio judraus
pastato sutvarkymas. Kori-
doriuose, kurių čia randasi
nemažai, visur yra švaru ir
net šviesu nuo grindų bliz-
gėjimo. Panašiai ir su visur
besisakančiais laiptais. Vi-
sur matosi ir jaučiama ne
tik ši reikalingą suprantanti,
bet ir bendrai tvarką mylinti
gaspadoriška ranka.

Tik pagalvojus koks judė-
jimas čia vyksta nuolatos,
kiek tūkstančių žemiškų bū-
tybių į čia susirenka; ar tai
į posėdžius, pasitarimus,
repeticijas, bingo žaidimus,
su nusistebėjimu tenka tik
pasigėrėti. Bet kokiam rei-
kalui esant, čia atsilankęs
pirmiausia patenka šių Namų
būdinčio tarnautojo kam-
baryje, kuriame pražiūškai
ir atliekama pirmutinė įvai-
rių reikalų informacija bei
registracija. Ir jau šiame
kambarioje mes pastebime
nemažai pakitėjimo. Ne tik
gerokai sumodernėjęs šio
kambario apstatymas, bet
tuo pačiu ir žymiai pagrę-
žėjęs, pasipuošęs mūsų gar-
bingų valdovų Kęstučio ir jo
sūnaus Vytauto portretais.

Prieš juos, mūsų senosios
istorinės sostinės Vilniaus
pilies vaizdas, šių buvusių
valdovų gyvenvietė. Čia pat
ir spalvotas istorinis mums
didžią praeitį primenęs Lie-
tuvos žemėlapis. Keletas
laiptukų aukščiau už šio
kambario randasi didelis

Akį pagauna inž. P. Lelio
pagaminta labai idomi seno-
sios Lietuvos, valdovų kil-
mės, jų išsigalėjimo bei gi-
minystės išsišakojimo skalė.
Kitame paveiksle į mus
žvelgia visi buvusieji šių
Toronto Lietuvių Namų val-
dybų pirmininkai.

Sekantis yra šių Namų
valdybos narių kambarys.
Jis yra puikiai ir moderni-
škai įrengtas, sienos papuoš-
tos vertingais moderniais
mūsų menininkų kūriniiais.
Malonus jausmas apima į
visą tai bežiūrint. Tikriaus-
ia, kad tą patį gal jaučia
ir įvairiems reikalams į čia
susirenkantys mūsų rinktieji
šių Namų šulai...

Dar toliau, tik už sienos,
lygiagrečiai yra labai į šį
panaši ir šių Namų vedėjo-
jo - administratoriaus darbo
būstinė. Gal tik šios srities
profesionalas galėtų pasaky-
ti, ko čia tik būtrūksta. Nuo
šio kambario sienų į mus
žvelgia, kad ir be žodžių
primindami garsią praeitį,
mūsų tautos didvyrę mergelę
Emiliją Platerę, Barbora
Radvilaitė ir savo šviesio-
mis filosofo akimis pasitin-
ka Vydušas.

Truputį nuosaliau, ir vėl
keletas laiptelių žemiau jau
kitame šio pastato šone, kad
ir nedidelis, betgi jaukus
raštinės reikalams ir sąs-
kaitybai skirtas kambarys.
Visus į čia užklystančius pa-
sitinka šviečiantis, skrie-
jantis ir triumfuojantis šau-
nusis mūsų Vytis, taip pat
ir būrelis tautiniais rūbais
pasidabinusių lėlių.

Viskas kas čia suminėta,
tai tik nedidelė dalis šiam
pastate esančių patalpų, ku-
riomis naudojasi šių Namų
administracinis personalas. Čia
nuolatos kas nors budi,
dirba, kruta, kalbasi tele-
fonu. Čia mezgasi, gimsta
ir gyvenimai išsina įvairūs
sumanymai, idėjos, gerai
išdiskutuoti nutarimai. Bet
kaip sakoma, nėra namų be
dūmų. To neišvengia nei šie
Namai. Kaip visur taip ir
čia pasitaiko klaidų, nesu-
pratimų, nuomonių skir-
tingumo. Tačiau bendram

Balio Maskeliūno

INSURANCE AGENCY LTD.

Įvairių Bendrovių atstovybė,
Visų rūšių Drauda,
24 metų patirtis,
Telefonai: Bus. 251-4864 — 251-4025 — 251-4824.
2405 Lake Shore Blvd. West,
Suite 403,
Toronto, Ontario
M8V 1C6.

APDRAUDA

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street W, Visais kelių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasauelyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncevalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 231-2661 231-6226 •
3830 BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

IVAIRŲ SIUNTINIAI

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ

- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncevalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

labai toli gražu nepakenkia-
ma ir iš klaidų tik pasimo-
koma.

Yra tik vienas iki šio lai-
ko neišspręstas ir nesutvar-
kytas reikalas šiuose Na-
muose ir tai dar daugeliui
krinta į akis. Būtinai šiuose
Namuose turi būti surastas
tinkamas kampelis lietuviš-
kiems laikraščiams, t.y.
skaityklai. To nepadarius,
šis reikalas yra panašus į
gražų ir gerai prižiūrimą,
tačiau nepabaltotą ir jojimui
netinkamą arkli. Dabartinis
gudrumas, tariamoji "skai-
tykla" Lokio bare, yra ap-
gallėtinai nuosprendis ir
mingas mūsų kultūrinio gy-
raudumas ima tai matant venimo reikalas...

NL Spaudos Vakare dalyvaus Toronto Gintaro Ansamblis.
Gintarietė Aldona Brietaitė šokio sukuryje.

NEPRIKLANSOMA LIETUVA

Nepriklausoma Lietuva

SPAUDOS

SPALIO 27 d.

Šeštadienį, 7 val. v.

VAKARAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor Street W DIDŽIOJOJE SALĖJE

- Trumpa meninė programa
- Spaudos karalaučių pristatymas
- Loterija

- Karšti valgiai,
- Baras

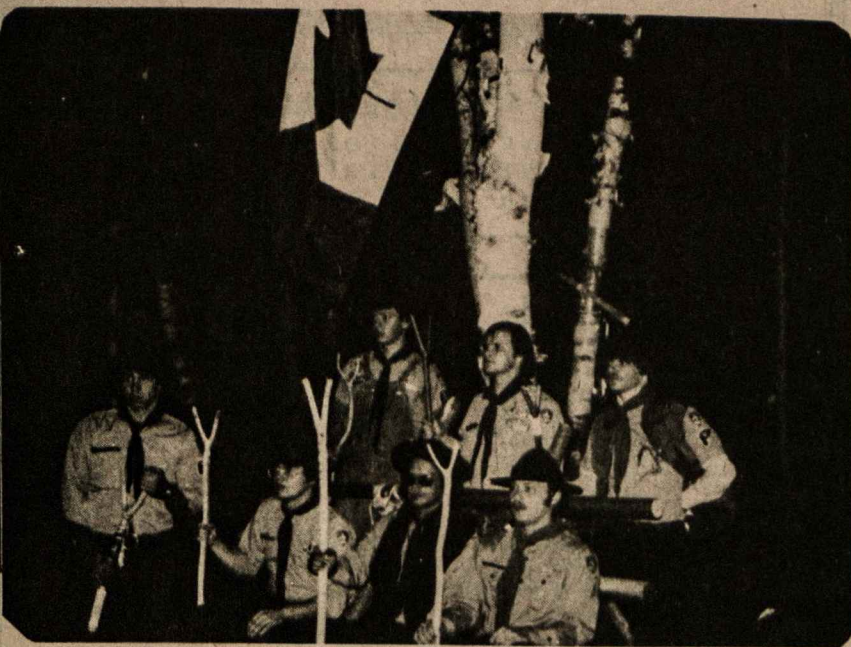
ŠOKIAMS GROS 6-ių asmenų orkestras

ĮEJIMAS: suaugusiems — \$5.00
pensininkams ir studentams — \$3.00

RENGĖJAI

KAD TAUTA IŠLIKTŲ GYVA — REIKALINGA SPAUDA!

SKAUTAI

VYČIAI EINA SARGYBĄ: iš kairės: viršuj- L. STAŠKEVIČIUS, T. MURASUKAS, R. PIEČAITIS. Antroji eilė, iš kairės: L. PIEČAITIS, J. JONELIS, P. DREŠERIS, G. NAGYS. XV-OJOJE BALTIJOS JUBILIEJINĖJE STOVYKLOJE

Š. m. spalio 1 d. dr. Jono BASANAČIAUS VYČIŲ BŪRELIS pradėjo naujo sezono darbus su Būrelio sueigais.

Sueigos metu darbai ir atsakomybės buvo paskirstytos: P. DREŠERIS-Būrelio vadas, R. ŽITKUS-pavadootojas, J. JONELIS-Būrelio išdinininkas, R. OTTO-kandidatų reikalams, P. MALIŠKA-Būrelio laužavedys, J. BRIKIS-projektų koordinatorių, T. MURASUKAS-informacijos koordinatorių.

Vyčių tarpe yra dar tie, kurie tvarko GELEŽINIO VILKO tunto reikalus: G. NAGYS-tuntininkas, L. PIEČAITIS-tunto adjutant, R. PIEČAITIS-skautų draugininkas, G. BRIKIS-skautų draugininko pavadootojas, L. STAŠKEVIČIUS-vilkiukų draugininkas.

Vyčiai turi savo sueigas kas antrą savaitę.

Pirmoji vilkiukų sueiga bus spalio 14 d., Aušros Vartų Parapijos salėje, po 10 v. pamaldų.

montreal

Pirmasis skaičius Aukų Lape skirtas Bendruomenėi. antrasis - Tautos Fondui.

A. Vapsvienė -, 10; V. Lie-tuvninkas -, 10; P. Adamonis -, 10; A. M. Joneliai -, 25; P. I. Lukoševičiai 15, 10; G. Rudinskienė 5, -, E. A. Augunai 3, -, M. J. Malciai 5, 5; K. Vadišius -, 5; J. R. Piečaičiai 5, 5; Sniečkus 10, 10; A. Kalvaitis 5, 5; A. A. Rudytė 5, 5; E. Urbonaitė 5, 5; T. J. Aranauskas 5, 3; Pr. Vitai -, 5; G. Vazalinskai -, 5; V. L. Norvaišos 10, 10; O. Čičinskienė -, 10; G. Gedvilienė 5, -, O. Bieliunaitė 3, -, J. Gabrusevičius 5, 5; J. Dalmotai -, 10; Pr. Mickus 5, 10; B. Rimkevičius -, 10; J. Zurkevičius -, 20; A. Ališauskas -, 10; J. J. Blauzdžiūnai 5, 5; I. A. Vazalinskai 2, 10; J. Zabieliauskas -, 10; R. P. Brikliai 5, 25; Br. Staškevičius 5, 25; J. Gražys 10, -, G. Petrulienė -, 5; E. Mačionienė -, 5; K. Martinėnas -, 5; V. Kerbelis 10, 10; J. M. Adomaičiai 5, 10; V. Dauglavičienė 10, 40; Z. Bakaitis -, 10; M. Tomkevičienė -, 5; J. Kibirkštis 5, 20; A. O. Mylės -, 10; V. Jakonis 6, 6; R. Otto -, 5; J. Kesgailienė 5, 5; P. Bar-teska 5, 5; A. J. Jankai -, 2; J. Valiulis 10, 20; S. Geležiūnas -, 5; Jonas Valiulis 5, 25; J. Jurėnas -, 10; P. Kerevičius -, 10; A. Urbonas 5, 5; A. Rusinas -, 10; V. Jonynas 15, -, St. Skaigiris 5, 5; T. Freidankienė 1, 2; Urbonienė -, 2; J. Varkala -, 1; M. Makauskas 1, 10; J. Lymantas -, 1; V. Murauskas -, 5; V. Piešiniene -, 5; M. S. Šiliauskai -, 10; G. Šiliauskaitė -, 5; J. Tanner 5, 5; Ciplijauskaitė 10, 10; B. Bi-jūnas -, 5; A. P. Drešeriai 10, -, S. Morkūnas -, 5; R. O. Čičinskienė -, 10; G. Gedvilienė 5, -, O. Bieliunaitė 3, -, J. Gabrusevičius 5, 5; J. Dalmotai -, 10; Pr. Mickus 5, 10; B. Rimkevičius -, 10; J. Zurkevičius -, 20; A. Ališauskas -, 10; J. J. Blauzdžiūnai 5, 5; I. A. Vazalinskai 2, 10; J. Zabieliauskas -, 10; R. P. Brikliai 5, 25; Br. Staškevičius 5, 25; J. Gražys 10, -, G. Petrulienė -, 5; E. Mačionienė -, 5; K. Martinėnas -, 5; V. Kerbelis 10, 10; J. M. Adomaičiai 5, 10; V. Dauglavičienė 10, 40; Z.

5; Mrs. Grinkienė -, 2; S. Pūsar 2, -, S. Skučienė Juozas Pukteris 5, -, Petras -, 5 p B. Katilius -, 10; P. Pukteris -, 2; Kirtukas Beleckas -, 20; S. Mekšrius -, 20; p. Kasperavičius -, 10; J. Lukoševičius 5, 5; Jonas Lukoševičius 5, 25; 5; J. Išganaitis 5, 5; R. Jur-p. Sakalas -, 5; miss Zur-kus 5, 5; P. Petrauskas 5, 5 kevičiūtė -, 3; mr. Stanke-vičius -, 5; Jonas Adomonis 5, 5; mrs. Norkeliūnas -, 5; mr. Bernotas -, 4; mr. Gied-Montvila 10, 10; R. Skučas minas -, 5; K. Gudžiūnas -, 5; L. Mickus -, 4; Pr. Gu-džinskas 5, 5; J. Ladyga 5, 5; J. Vasiliauskas -, 5; K. Šimkus 3, -, C. Lady-gienė -, 3; T. Šmitienė -, 1; R. Pališaitis 5, 5; L. Grige-lis 3, 5; J. Laimikis 10, 10; Juodkojis 5, -, J. Gedminas 5, -, L. Rutkauskas -, 2; kauskas 5, 5; D. Jurkus 5, D. Baltrukonis 5, 15; J. Vilnis 30; E. Kardelienė -, 10; S. 3, -, E. Kristukas -, 3; K. Pocauskas -, 5; V. Pavila-Smilgevičius -, 20; J. Goris nis 5, 5; S. Piečaitienė 5, 5; 3, 3; Z. Lapinas 5, 10; J. J. Arabinas 5, 5; J. Pakulis Žitkus -, 10; Z. Valinskas sr. 2, 3; A. Gudas 5, -, R. La-3, -, Z. Valinskas 2, -, A. pinas 5, 5; Vanda Lapinas -, Jaugelienė 5, -, J. Adomai-5; L. Gėdvila - Landry -, 5; čiūtė 3, -.

NAUJAS PASIŪLYMAS

NAMŲ SAVININKAMS IR NUOMININKAMS

Apdrausti namų inventorių pagal dabartinę naujo perkamo daikto vertę.

LIG ŠIOL DRAUDIMAS UŽ INVENTORIŲ MOKĖDAVO JO PIRKIMO VERTE, ATSKAIČIUS NUSIDĖVĖJIMA.

PAGAL NAUJĄ PLANĄ YRA MOKAMA TIEK KIEK TOKS DAIKTAS KAINUOS ŠIANDIEN AR NELAIMĖS ATVEJU (Gal 2-3 kartus daugiau).

DRAUDIMO KAINOS SKIRTUMAS YRA NEDIDELIS.

TEIRAUTIS:

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. Tel.: 722-3545

Siuntiniai į Lietuvą - 1979

Patariame siųsti tik tai, kas paskutiniu laiku Lietuvoje pageidaujama ir naudinga.

Siuntinys nr. 2, 1979

Labai gera vyriškai eilutei vilnonė angliska medžiaga - 3 m.; vilnonė angliska moteriškai eilutei medžiaga - 3 m.; vilnonė medžiaga sukneliai arba vakarinei sukneliai medžiaga (visos šios medžiagos gali būti įvairių spalvų); vyriški išeginiai marškiniai; vyriškos arba moteriškos firmos "Levi" arba "Wrangler" džinsai (tik tokių Lietuvoje pageidaujama) ir trumpas, sudedamas lietsargis vyriškas arba moteriškas.

Sio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis - \$312

I šį siuntinį dar galima įdėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima pridėti 4 m., 3 m. dirbtinio minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų naudingesnių dalykų:

Avikailiai, ilgi, vyriški arba moteriški, tikro kailio apikaklė,	\$275.00
Ukros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas	107.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam apsiaustui	50.00
Jeans, Wrangler arba Levi Strauss	42.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	4.00
Vyriškos arba moteriškos nailoninės kojines	5.00
Tights (kojinės-kelnaitės)	15.00
Vilnonė gėlėta skarelė arba didelė nailoninė skarelė	18.00
Geresni marškiniai	45.00
Vyriški arba moteriški bateliai	35.00
Puiki suknelė medžiaga	25.00
"Crimplene" medžiaga sukneliai	70.00
Vilnonė eilutei medžiaga, vyrams arba moterims	100.00
Geresnė vilnonė medžiaga eilutei	

Kartu su drabužiais galima siųsti šie maisto gaminiai: 1/2 sv. arbatos - \$5.00; 1/2 sv. kavos (nescafe) - \$7.50; 1 sv. pupelių kavos - \$8.50; 1 sv. šokoladinių saldinių - \$8.50; 1 1/2 sv. razinkų - \$2.50; cigarečių 40 - \$5.60.

Įvairius kalkuliatorius, stetoskopai ir kraujo spaudimui matuoti instrumentai siunčiami pagal susitarimą.

Sudarant savo nuožūra siuntinį, reikia pridėti \$38.50 persiuntimui.

Norime atkreipti klientų dėmesį, kad mes siuntinius tuojau išsiunčiame vos gavę užsakymą. Saskaitys prisunčiame tik pasiuntę siuntinius. Jais galima apmokėti paprastu čekiu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiu paveldėtoji būdu.

BALTIC STORES LTD. (Z. & V. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Telefonas 01-460-2592

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ISTAIGA

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MARIE BLVD
CHATEAUGUAY
TEL 691-4703

5784 VERDUN AVE
VERDUN QUÉBEC
TEL 767-0056

MODERNIOS KOPLYČIOS

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

• PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

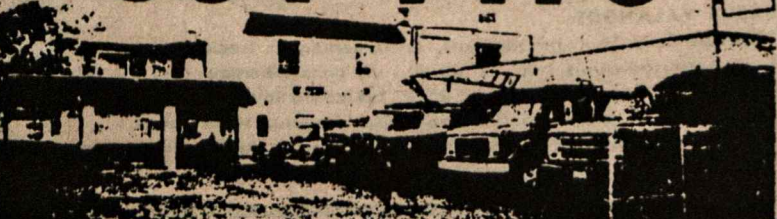
Savininkai V. Šušinskas & Son. Tel. 364-5712

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlikėjas galingas ir preinamomis kainomis. Šaukite kai nemo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

\$1 kelnėms - pristatant ir atsiimant

M. PHILIPPE IZZI Prop. SKAMBINKIT - **365-7146**

NETTOYEURS CLEANERS
coin / corner 5e ave **7661-A CENTRALE**
495-90e AVE
coin / corner Baync **365-1143**
29 55 Allard Street, Ville Emard **766-2667.**

364-7818

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Mechanizuotas ratų trauktų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

Kapitonas Ed. JUODIS, MD, gerai pažįstamas montrealiečiams, dabartiniu metu tarnauja Kanados Armijoje Lahr, V. Vokietijoje. Karo Ministerijos pranešime pažymima, kad per NATO manevrus jis išskirtinai pasižymėjo, išgelbėdamas civilių vokiečių auto nelaimėje mo-

tiną su 2 vaikais, kurie buvo netekę sąmonės ir 8 metų berniuką, labai sunkiai sužeistą į galvą. Esą tik kpt. Ed. Juodžio, MD skubios pagalbos ir kvalifikuoto patarimo dėka berniuko gyvybė išgelbėta.

Džiaugiamės jaunu montrealiečiu, susiradusiu savo kelią ir pasižymėjusiu darbe.

• ŽIŽIŪNIENĖ Kazimiera, iš ligoninės perkelta į sveikstančiųjų namus, nes reikalinga priežiūra. Ji susirgo belankydama gimines ir pažįstamus Kanadoje. Linkime greičiau pasveikti.

• KRUELSKIS Juozas aptvarkė NL namus, laiptus, duris, stogą, kurie buvo apverktinoje padėtyje.

Dėkojame už sąžiningą ir greitą darbą, taip pat rekomenduojame jį visiems, kuriems reikalinga namų pataisa.

• BUNYS Raimondas buvo operuotas. Šiuo laiku sveiksta namuose.

• TAMULEVIČIUS Vaclovas, 64 metų amžiaus, kilimo iš Vilniaus Krašto, mirė. Paliko 3 seseris Lietuvoje. Palaidotas per Šv. Kazimiero parapiją. Laidotuvėmis rūpinosi Vl. Kvietinskas.

• ZIZAS Ignas išvyksta kuriam laikui į Miami, Fl., kur pakviestas kaip konditorijos - saldumynų - specialistas.

• MIKALAJŪNAI, Kazimiera ir Antanas iš Los Angeles, buvę montrealiečiai, lanko draugus ir pažįstamus Apsistoję pas Petrą ir Stefaniją Šukius Montrealyje.

• VEKTERYTĖ Denis išvyko į Prancūziją praleisti atostogų.

• Prof. BRIEDIKIS Jurgis iš Lietuvos, lankosi Montrealyje pas draugus ir pažįstamus.

• GRYBŲ VAKARIENĖ Šv. Kazimiero Parapijos salėje praėjo puikiai. Grojo linksmai Bavarų Trio, puikiai paruošta vakarienė sutraukė virš 200 svečių.

Kun. klebonas dr. F. Jučvičius dėkojo aukotojams pinigais ir maistu.

• LEBLANC-ŽIŽYTĖ Loreta ir jos vyras Claude, buvę montrealiečiai džiaugiasi naujagime dukrele. Jų aplankyti Toronte buvo nuvykę tėvai Marytė ir Vacys Žiziai.

• KRAULE Bill ir Julytė (Žukauskaitė) pakrikščijo dukrelę Liana vardu. Kriškaitė tėvai, Jonas Žukauskas ir Irena Kraule, dalyvavo visi seneliai - Julė ir Petras Žukauskai ir Ponia Kraule.

• MAKASKAI, Teresė ir Vytautas susilaukė gražios dukrelės.

• NARUŠEVIČIUS Juozas, žmonos Nancy iniciatyva, savo artimųjų tarpe atšventė 70 metų gimimo sukaktį.

Sveikiname Juozą, mūsų skaitytoją ir rėmėją, linkdami dar daug laimingų metų.

• NEVARDAUSKAI, Sofija ir Juozas, savo giminių ir draugų tarpe atšventė 25 metų vedybinę sukaktį.

• MONTREALIO LIETUVIŲ MOTERŲ KATALIKŲ D-JA uoliai ruošiasi sol. G. Čapkauskienės koncertui. Jis bus turtingas ne tik muzikaliai, bet ir loterija, kuriai Montreali dailininkai padovanojo savo paveikslus: V. Lapinienė, A. Pakalniškienė, R. Piešina, El. Povilaitienė ir kt.

Kas noriais į KANADOS LIETUVIŲ FONDA stoja, - tas Lietuvos laisvės reikalams aukoja!

DR A. J. JAUGELIENE

DANTŲ GYDYTOJA
1410 GUY ST SUITE 11-12 MONTREAL, P.Q.
Tel. 932-6662 NAMU 737-9681

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius	11 1/4 % už asm. paskolas
10 % už 3 m. term. indėlius	
10 1/4 % už pensijų ir namų planą	11 % už mortgičius
10 1/2 % speciali taup. sąsk.	
10 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas - pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriniai mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI - virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10 1/2 %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų 10 %
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas 10 1/4 %
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąją s-tą 10 %
Penktadieniais 10-8	spec. taup. s-tą 10 1/2 %
Šeštadieniais 9-1	depozitų-čekių s-tą 6 %
Sekmadieniais 9.30-1	

DUODA PASKOLAS IS:
asmenines 11 1/4 %
mortgičius 11 %

ANAPILYJĖ skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. - 1 v.p.p. pensijų s-tą nuo lapkr. 1/79, namų s-tą nuo sausio 1/80

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais - iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Mūsų tikslas - ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LEFEBVRE & ROBERT INC.

AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS

LAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVĖS
3
AUKŠTUS

• Užsikit ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas 6.0 %	Asmenines 13.0 %
Taupomąsias s-tas 10.0 %	Nekiln. turto 11.75 %
Pensijų planas 9.0 %	Čekių kredito 14.0 %
Term. ind. 1 m. 11.0 %	Investicines nuo 14.0 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.; penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmdieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vakarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

MMK DRAUGIJA Kviečia visus MONTREALIEČIUS ATSLANKYTI
! SOL. GINOS ČAPKAUSKIENĖS

Išleistuvių KONCERTA

KURIS ĮVYKS Š. m. SPALIO 20 d šeštadienį 7 val. v.
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE 1465 de Seve St.

- MENINĖ PROGRAMA
- PAVEIKSLŲ LOTERIJA
- ŠALTŲ UŽKANDŽIŲ VAKARIENĖ - BARAS
ŠOKIAMS GROS "PEGASUS"

ĮJĖJIMAS: suaugusiems \$6.00
studentams ir moksleiviams \$4.00

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 rue Ste Catherine Ouest Suite 600
Tel. 866-8235 Namų 488-8528

Dr. E. ANDRUKAITIS, M.D., F.R.C.P. (C)

TEL.: 522-7236 MONTREAL H2J 1K4
832, BOUL. ST-JOSEPH E. P. Q. CANADA

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (C)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Suite 215, Montreal Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIENS PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle
366-9742
365-0505

NOTARĖ

Rūta Pocauskas, B.C.L.

NOTAIRE - NOTARY
TITLE ATTORNEY

5947 Park Ave. Montreal, P.Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161; Res. 636-9909.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel. 878-9534, namų 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

DĖMESIO - PASINAUDOKITE PROGA -
NUPIGINTOS KAINOS MAŠINOMS 1979 metų PONTIAC IR
BUICK - KURIAS GALITE PIRKTI PER LEONĄ GURECKĄ

(Lietuvės atstovai)

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astra

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮSITIMI JUMS, PASITARNAUS!

• UŽEIKITE Į ĮSITIKINKITE Į PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Managersu
LEO GUREKAS

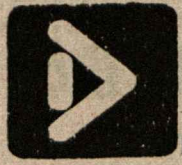
mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLE - CLASSIC INC.
445 Jean Talon W. Suite 305, 2. Montreal
Tel. 273 - 9181 NAMU 737 - 08441

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas